

MAGYAR BANYÁSZLAP

926

magyar telepre jár 1916 február
elsajén a Magyar Bányászlap.
Hirdetőknek a helységneveket
szívesen szolgálunk.

Hungarian Miners' Journal

926

is the Number of Mining Camps
embraced by the "HUNGARIAN
MINERS' JOURNAL" recently.
Ask for the List of same.

VOL. IV. ÉVFOLYAM

NEW YORK, N. Y. 1916 MARCHUS 23.

No. 12. Ésrám.

BÁNYÁSZOK GYŐZELME

TELJESITIK A BANYÁSZOK KÖVETELÉSEIT. — MEG LESZ
AZ EGYEZSÉG MINDENFELÉ ÁPRILISRA.

Mikor e sorokat írjuk, még nagyon sok hiányzik a bányászok teljes egyezségéből, de különösen a puhaszenek vidékén most teljes bizonyossággal meg lesz az újabb szerződés, meg mielőtt a régi lejárna.

A keményszenek vidékén is rendezve lesznek rövidesen és semmi kétség nincs benne, hogy ott is teljesedőbe megy a bányászok legtöbb kívánsága.

Az eddigi tanácskozások és megállapodások mind a bányászok javára dültek el, mert ha nem is szívesint, de a legnagyobb részt érvényt szereztek a veszték, a felállított követeléseknek.

Nem követik ugyan meg újév felé sem remélni, hogy ennyi javulást hozzon az új szerződés a bányászok életében, de az utolsó pár hónapban olyan változások álltak be az ország iparában, hogy a társaságoknak jóformán életképesse vált a munka zavartalan folyása és februárban már bizonyosra vette mindenki, aki értett valamit a helyzet megítéléséhez, hogy béke, meg pedig jó béke lesz a szerződés lejártá után is.

Pedig a bányászok nagyon féltek április elejétől. A keményszenek vidékén ma is sokan hiszik, hogy sztrájk lesz, s ennek nagyon egyszerű a magyarázata.

A társaságok szolgálatában álló újságok és magánemberek egész rajja igyekezett a bányászok megfélemlítésén, fizetett bitangok jártak be a telepeket, hogy megijessék a bányászokat, mert úgy gondolkodtak, hogy akkor kisebb követeléseket állítanak fel.

Senki sem óhajtott sztrájkot a munkások közt és érthető, hogy sokan inkább kisebb javításokkal, sőt a régi bérről és rendszerrel is beérték volna, hogysem sztrájkba menjenek és jószerejese, hogy a munkások vezetői gyorsan álltak fel a helyzetet, tisztába jöttek a fizetett újságírók aljas munkájával és nem hagyják megfélemlíteni magukat.

Amint a teljes megállapodás készen lesz, azonnal közzé fogjuk adni részletesen a Magyar Bányász lapjában, de máris bizonyosra veheti minden bányász a puhaszenek vidékén, hogy az eddigig valaimivel jobb lesz a helyzet, s a keményszenek bányászainak is a bizni kell és bizni lehet a jövőben.

Olyan a helyzet, hogy a társaságok még akkor is nagy pénzt eszénálnak, ha mindenben teljesítik a bányászok nagyon mérsékelt követeléseit, s meg is fogják azt tenni minden bizonynyal, nehogy a munka megakadjon.

Akik pedig azt hiszik, hogy április eleje után meg új szerződés esetén is csökken a munka, azok szintén eszalhatnak.

Az utolsó hónapokban nem az időszerű elő a jó munkaviszonyokat, hogy a társaságok rakására dolgoztattak, hanem az, hogy a szén nagyon kellett és most még nagyobb szükség van arra, mint valaha volt.

RABBI MINT GYÖNYÖK.

Aradon a napokban egy gyönyörű embert vezettek a rendőrség elé, ahol aztán a vallatás megkezdődött. Ennek folyamán az derült ki, hogy az illető, aki Szabadkán illetékes, rabbiaként szerepelt s ennek következtében katonai szolgálatra nem is hívják be. Mikor így megszabadult attól, hogy a haza védelmében részt vegyen, iparigazolványt váltott s mint újságíró jött az országra, hogy felismerésekor csinaljon üzleteket a drágaságot, ugy, ahogy, növelje. A rendőrség a kérdéseimről rabbit egyenesen a sorozó bizottsághoz vezettette, ahol nyomban meg is vizsgálta, de mint alkalmatlant elbocsátották.

TESTVÉREIM: BESZÉLGESSÜNK SZENT MAGYAR NYELVÜNKÉRT

KÜZDUNK A KIS GYERMEKEK LELKEÉRT. — A MAGYAR
BANYÁSZLAP KIADTA A MAGYAR ABÉCS KÖNYVET.
KULTURMUNKÁK NEMZETI LETÖNKÉRT.

A kis gyermekek lelke után vetettük magunkat, az Amerikában felnevelő kis gyermekek lelke után, s meg akarjuk nyerni, el akarjuk venni azokat az idegenektől, hogy a mi drága nemzetiségünknek váljanak tagjaink.

Zokogó lélekkel nézzük évek óta, hogy a mi kicsinyeink, azok a gyönyörűséges, piros arcú magyarápróságok mint valánk egytől-egyig idegenekké, mint felejtik el lassacskán az édes anyjuk nyelvét és tízezzer kicsordul a fájó könny a magyar ember bánatos szívéből, amikor azt látja, hogy a mi vértünk gyermekei gyűlölnék bennünket, hunkyznak bennünket, — amiről ők maguk sem tehetnek.

A magyar szülők büne, a magyar szülők szerencsétlensége, hogy elmulasztják a gyermekeiket kicsiny korukban tanítani a magyar nyelvre, s megérdemlik a sorukat azok a szülők, akiknek a serdülő gyermekei angol nyelven felelnek vissza.

Mióta azonban a háború kitört, azóta a becsület magyar szülők sem taníthatják gyermekeiket a mi nyelvünkre; annyira el vagyunk vágva a Szülőháznál, hogy még magyar iskolák könyveket sem kaphatunk onnan és százezreink kaptak a leveleket az utolsó fél évben, bánatos szívű magyar anyákat, magyar apákat, akik nem bírtak abécés könyvet kapni, hogy kicsinyeiket megtaníthassák a magyar betűre.

Fájó szívvel küldtük a világos leveleket ezeknek a derék, magyar szülő testvéreknek, kétséges esze éreztük, hogy csusszik a talaj a magyarság lábán alá, hogy elvesztjük a nyelvünket, a nyelvünket, ha magyar könyvhöz nem juthatunk gyorsan.

Mindent elkövetünk, semmi költség nem kíméltünk, hogy hazulról szerzhessünk abécés könyvet, sürgönyileg rendeltünk még november hónapban egy pár ezret, azt írtuk később, hogy ne tekintsenek költségekre, hogy postacsomagokban küldjünk hát könyveket, ha másként nem tudnak — minden hasztonalót. A becsület angol egymás után rabolja el az óház postát, s feladtunk most már minden reményeséget, hogy hazulról kaphassunk magyar iskola könyveket.

Közben pedig csak jöttek az abécés könyvek önnél. Kérges kezű, nehezen dolgozó becsület magyar emberek ezrei írták, hogy nem sajnálnának semmi költséget, semmi fáradságot, csak a kicsinyeiket magyarul taníthatnák, kértek, könyörgöttek, hogy küldjünk nekik egy abécés könyvet, és mi tehetetlenek voltunk.

Veszedő a kis magyar lelkek nyögősről segélykiáltását érezte ki szívünk a levelekből, rettegve gondoltunk arra a sok-sok ezer magyar gyermekre, akik örkire elvesznek így a mi szent magyarságunk számára, és elhatároztuk, hogy bármily áldozatok árán, de gondoskodnunk kell a magyar könyvről.

És most végre megoldottuk a nagy kérdést! Kiadtuk mi magunk a magyar abécés könyvet, meg pedig testjeink a hazai abécés könyvek másolatát, amely egy háziszámlára sem különbözik az eredeti óházai könyvtől. — Lefénykeztünk egy hazai abécét, lapról-lapra, betűről-betűre egyezik a két könyv, s mire e sorok napilágot látnak, akkorra már öt-ezer kis magyar gyermeknek lesz a mód megadnia, hogy tanulhasson a mi szép magyar nyelvünkre.

Nagy áldozatokba került nekünk a magyar abécés könyv kiadása, óriási összeget emésztett meg minden egyes oldal külön lefénykepezése és kinyomtatása, talán soha nem fogjuk a befektetett pénz egy részét sem visszakapni az abécét árából, de ez nem volt akadály előttünk.

Van valami szebb, valami nagyobb dolog is a pénznel, a magyar szíve hálás raposzkodása a mi drága földünkhez, és mi áldjuk a magyarok istenét, hogy az abécés könyv kiadásával szolgálhattuk a mi magyar hazánkat, a mi magyar nyelvünkre és a mi magyar testvéreinket.

Ugy érezzük, hogy soha olyan szép munkát, soha olyan igaz dolgot nem bírtunk és nem is bírnak tenni a jövőben sem cselekedni, mint amilyen a magyar abécés könyv kiadása volt, és amíg ez az újság fennáll, addig mindig ez lesz a legnagyobb boldogságunk, hogy mi adtuk ki külföldön az első magyar abécés könyvet.

Hiszen van-e még egy olyan drágaságunk, mint a kis gyermekek lelke? Van-e nekünk nagyobb hivatásunk, mint a kicsinyeinkért küzdeni, azokat magyarul nevelni?

Segítsetek testvérek a küzdelemben! Ne hagyjátok kis gyermekeket az idegenség prédájára, ne engedjétek, hogy egészen elfelejtsék a mi gyönyörű nyelvünket, mert a saját fajtájá ellen követ el hitvány árulást minden magyar ember, aki megengedi, hogy a gyermekei a magyar szót elfelejtsék.

Nem szabad elfelejteni senkinek közlünk, hogy a magyar ember gyermeke bárhol látja is meg egyetlen a napilágot, azért Szülőföldje mindig Magyarországa marad.

Rendeljétek, testvérek, az abécés könyvekből és akinek a helyzete olyan lenne, hogy nem nélkülözhetné 25 centet sem, amibe a könyv kerül, de a gyermekeit mégis szívesen tanítaná magyar betűre, az írjon nekünk bátran és mi meg pénz nélkül is szívesen küldünk egy abécés könyvet.

Magyar testvér! Magyar ember lesz-e a te gyermekedből, vagy hunky-gyűlöli idegen? Az lesz, aminek Te fogod nevelni!

HIMLER MARTON.

ANGLIA ÚJ VESZEDELMEK ELŐTT

ANGOLOK ÉS SZENUSSZIAK HARCA EGYPTOMBAN. — TÖRÖK SEREGEK FELVONULÁSA SZUEZI CSATORNA MENTÉN. — MINDENFELŐLRŐL RECESENEK ROPOGNAK ANGLIA VILÁGHATALMI ÁLLÁSÁNAK ÉRESZTÉKEI.

Ugyanabban az időben, amikor az angol aláházban — egyenesen ugyan, de annál hangosabban és leleplezetlen aggodalommal — mutattak rá arra, hogy az egész ántánt, különösen pedig Anglia abba a hibába esik, hogy talán túlságosan sok hadseregbe és ezek között több másod, sőt harmadrangú jelentőségű hadseregre — Gallipoliba, a Balkánra, Mezopotámia — küldi hadseregeit, minek lehet hogy csak az a célja, hogy a központi hatalmak figyelmét eltereltesék Egyiptomból és a Suez-csatornáról — egy igen komoly és következményekben szinte beláthatatlan jelentőségű eseményről értesülhetett a figyelmes újságolvasó.

A Reuter-ügynökség, amely a háború során az angol kormány-nak igen kezes és minden szolgálata alkalmas eszközének bizonyult — ami bizonyára nem bízta a szavahítségébe vetett hitet — hetekkel ezelőtt a következő rövid tudósítást közölte:

Benzöltött arab törzsek az elmúlt héten Marra Matruh táján nagy erővel támadást intétek ellenünk. A támadást visszavertük. Az ellenség megfutamodott.

Erre vonatkozólag az olasz "Stampa" hozott a napokban újabb hírt, amelyből megtudjuk, hogy a támadó benzöltött javarésze a szenusszi törzselekhez tartozott. Az angolok a rendkívüli heves támadás elől körülbelül 70 kilométernyire visszavonulva értek el Marra Matruh. Az angol hadvezetőség már csak azért is a visszavonulás mellett volt, mert kerülni akarta a szenussziak tervével való nyílt konfliktust és nem akarta megszakítani azt a jó viszonyt, amelyet — drága pénzben ugyan — de mindeddig sikerült fontartani Said Achmed el Seriff törzsfőnökkel.

Alighanem nagyon nyomós okok voltak azok, amelyek arra késztették az angolokat, hogy az olyan sok fáradság és költség árán készített Solomót egyszerűen feladják. Alighanem itt is elkövettek ugyanazt a hibát, amelyet elkövettek a kelet egyiptomi határon, a hol kiűrtették El Arist és ezáltal módot nyújtottak az ellenségnek arra, hogy meglepetésszerű előretöréssel közvetlen támadást intézen a Suez-csatorna ellen.

Ha még a Solom kiűrtésével tervbe vett célt elérték volna! De éppen ellenkezőleg történt. Ismét a Reuter-ügynökség volt könytelen egy újabb hírbírral megszeméltani angol olvasóit. A hír így szólt:

Matruh vidékén igen komoly ütközet folyt le, amely az ellenségnek igen súlyos veszteségeket okozott. A mi veszteségeink aránylag kisebbek voltak. Az ellenség sorában török sorkatonaság is kiűzött.

Eltekintve attól, hogy az ellenség veszteségeihez viszonyítva az angol veszteség csak aránylag volt kisebb, egyenesen megdöbbentő az, hogy került oda rendszeres sorkatonaság. Az angol lapok, amely nyílen egyáltalán foglalkoztak bővebben ezzel az igen kínos és aggasztó kérdéssel, csak azt a magyarázatot tudják adni, hogy a török katonákat vagy görög kereskedelmi bárkákon, vagy pedig osztrák-magyar tengeralattjárókon csempészték Egyiptom nyugati határára.

Tény az, hogy a törökök ott vannak és hogy ezek után valószínűleg majd többet hallatnak magukról. Egyiptom nyugati határa igen hosszú vonal, amely aránylag eléggé nyílt. Fajban a háború kezdete óta angol helyőrség áll. Azonkívül a határ mentén elszórtan ott állnak az egyiptomi beenzöltött hadsereg őrsépalai. Általában azonban a hosszban húzódó Nilus völgye szervezett Gurilla csapatok támadásával szemben teljesen védtelen és csak igen nehezen védhető, pedig ezen az úton fut végig az ösekkötő vasút, amely Alexandriát Kharthummal és az egyiptomi Szendzinnal összekapcsolja.

Ezen aggasztó hírek megvilágításában egészen más képet látjuk azokat a híreket is, amelyek arról szólnak, hogy közvetlenül Alexandria előtt eléggé sűrűn torpedóztak meg angol hajókat. Az angol hadihajók Görögország vidékén alaposan végigkutatnak minden folyónak a tengerbe torkolását, keresztek, kutatták az ellenség tengeralattjárók rejtekhelyét és az angol lapok a görög hullélen és görög áruházt átkozták. Másrésről azonban Solom szép, biztos és védett kikötőjét átengedték a szenussziaknak, a kikről minden gyermek tudja, hogy semmi okuk nincs arra, hogy az angol hódítóknak jó barátot lássanak.

Mindebből az következik, hogy ugyanabban az időben, amikor az antant az ugyazólván "hivatalos" hadszíntereken egyre-másra szüvel a legfontosabb kudarchokat, Egyiptomban és különösen Egyiptom nyugati határon, ahol egészen a legutóbbi időkig oly biztosnak érezték magukat az angolok, mint a maguk szigetszországában otthon, olyan veszedelem kitörtük föl felejték, amely egyenesen végromlással fenyegetik az angoloknak a török csapatok szinte bejelentett előnyomulása által amennyi fenyegetett egyiptomi érdekeit.

Mindezek igen alkalmasak arra, hogy az angol nép végre is észre vegye azokat a veszedelemeket, amelyek egyiptomi érdekeit fenyegetik. Marra Matruh végpontja annak az állomásnak, amely Alexandriából nyugati irányból húzódik Solom felé, amely Nyugat-Egyiptom egyik legszebb pontja.

2 Regény az amerikai magyar bányászvilágból

A BANYÁSZ LÁNYA

A Magyar Bányászlap számára írta
- EGY ÖREG BANYÁSZ -

X.

Lincolnsville is azok közé a kis amerikai bányaplézek közé tartozott, amelyek annyira magyarok, hogy könnyebben megtanulhat az amerikai magyarul, mint a magyar bányász angolul. Ma már kiveszőben vannak ezek a kis magyar szigetek az amerikai angol világ tengerében, de vannak még ma is. Lincolnsvilléről szól az a mese, hogy egyszer egy portugál vitorlás elcsúszott valahol az atlanti óceánra s a legénységét egy amerikai hajó mentette meg és hozta el New Yorkba. Egyik portugál hajós legény aztán azt gondolta magában, hogy ha már a sors véletlenül Amerikába vetette, jó lesz megtanulni angolul, hát Ellis Islandon azt mondta a bevándorlási hatóságnak, hogy ő itt akar maradni és beljebb menni valahová az országba, hogy alkalma legyen az angol nyelv megtanulására. Bevezették Amerikába, New Yorkban mindjárt valami bányahírlébe kezebe került, aki elküldte a portugált Lincolnsvillebe, ahol akkor történetesen nagy szükség volt emberre. A portugál oda is érkezett szerencsén, hamar megszokta a viszonyokat, megkedvelte magát az emberekkel s hihetetlenül gyorsan tanult meg magyarul. Angol szót ugyanis nem is hallott Lincolnsvilleben. Egy év múlva aztán elkészült a bányásztestvérekől és ment New Yorkba, hogy onnan haza menjen Portugáliába és újra hajós legyen és pedig olyan, aki tud angolul is, ami egy hajónál végre is mindig nagy előny. Felszállt a vonatra és egyszerre csak megszédült a vonaton egy szomszédjait. Persze magyarul. S persze az nem érti. Szól aztán a kalauznak, az se érti. Végre akad egy magyar utas a vonaton, aki megérti és megmagyarázza neki, hogy ő magyarul beszél, nem angolul. Ott állt tehát a portugál Amerika közepén s nem tudott egy szót se angolul, de elég jól beszélt magyarul. Megtanult Lincolnsvilleben.

El lehet képzelni, hogy ebben a kis magyar fészeken magyaros volt hát minden. Eljegyzés, esküvő, keresztelő, meg temetés pedig különösen.

A Haraszi Rózi eljegyzése is olyan volt, hogy odahaza az ákialombos kis faluban se lehetett volna magyarosabb. Haraszi maga tőzsgyökeres magyar ember volt, a szerb nemzetiségű Dumcsákéknál is jó bács-

kai magyar szokás járta, hangos volt tehát a Dumcsáké portája a muzikaszóktól, táncolt, énekel, jó kedvű fiatalok kacagásától, inscelkedésétől a Haraszi Rózi és a Dumcsa Mirolád eljegyzése estéjén.

Valahonnan a harmadik határból hozta el Dumcsa a cigányokat, sűrű, bort, pálinkát annyit ihatott mindenki, amennyi csak befért, nagy volt hát a jókedvű éjféli felé, amikor a szép Rózi megcsókolta a Dumcsa kövér orcáját, meg a kezét és nyugodni tért. Boldog vőlegénye, akivel most váltott jegyet, a Dumcsa fiú, büszkén nézett végig a legényeken, akik még ott mulatoztak s élve a jegyes elváltatatlanságára, hatalmas csókot nyomott a Rózi ajkára. Mindenki nevetett, éljenzett s mindenki azt várta, hogy Rózi visszaadja a csókot, de nem adta.

A meleg szobában kipirult arca mintha elhalványodott volna egy pillanatra, de aztán elmosolyodott és nevette mondta, hogy "nem, nem, van még arra idő, aztán különösen nem annyi tanu előtt."

Fél óra múlva már csak ötven-hatan mulattak a cigánnyal. Maga a ház népe is nyugodni tért, de Molnár Józsi úgy tett, mintha esze-ágyában se volna lefeküdni és irott irtalmatlanul, nótázott kegyetlenül és huzatta a cigánnyal vonószakadást.

Odafent az emeleti kis szobában egyedül volt Rózi. Múltán elkészült a boldogságban uszó édes apjától, Haraszi Sándortól is, becuska magára az ajtót és leült az ágyak szélére, ahol úgy elgondolkodott, hogy észre se vette, mint mulik az idő. Egy szerb aztán azon vette észre magát, hogy sűrű, csendesen sirdogál, pedig mintha maga se tudta volna, hogy miért. A csendes sirdogálás lassankint mind erősebb lett, végül keserves zokogás lett belőle.

Dumcsáké aludtak már, a boldog vőlegény talán javában horgyotott, hiszen szemmel láthatólag megártott neki az ital, amit a Rózi egészségére sűrűn horgyított, Haraszi bácsi bizonyosan arról álmodott, hogy a Dumcsa vagyon hogy meg fog nőni majd az ő leánya s a leendő unokája kezén. Csak az a pár mulatós legény zavarta meg odalent Lincolnsville éjféli csendjét a Molnár Józsi vezetése mellett.

— Irigylem azt a nyavalást, semmiházi Dumcsa fiú, — mondta az egyik legény, — szép menyasszonya van, büszke is volt, mikor megcsókoltatta.

— Aszondom!..... hagyta helyben egy másik legény.

— Igaz-e te, Molnár Józsi? — kiáltottak most mind a ketten Molnár Józsi.

— Hogy is van az a nótá, te füstösképű brácsás, te, hogy a lincolnsvillei falu legényi kis házban..... vágott közbe Molnár Józsi.

A füstösképű brácsás, aki minden nótát tudott, de ezt nem tudta. Sose hallotta életében. Lincolnsvillei falu legényi kis házban?..... A primás se tudta, se a cimbalmos.

— No hiszen ezért hoztunk el titeket a harmadik határból? — veszekedett Molnár Józsi. — Anyit se értek, amennyibe a vasuti tickettelt került.

— Csak meg kell kezdeni, instálom, oztán tudjuk már mi..... szolt a primás.

Molnár Józsi teleltött egy poharat, fenéki kiitta, odavágta a poharat a sarokba, aztán elkezdte mélyen, lassan, szomorúan, amugy magyarasan, csendesen azt a régi nótát, amelyik úgy szolt: hogy "az ugrai falu legényi malomban, vig muzsika, cifra lakodalmom van..... Porge monár Julis lány..... a menyasszony táncot járja..... sötét buval, bánattal a szivében....."

— Mér' nem mondta mingyár, instálom, hogy az ugrai malmot akarja? — szolt bele a ragyós brácsás, ki a devla tudja azt, hogy az ugrai malom, meg a Lincolnsvillei kis ház egyez meg?

— Ne beszélj annyit, hanem csinálj azt a nótát, vagy elvágom azt a négy köcmadzagot a brácsádon, te..... kiáltott fel Molnár Józsi.

— Csináljuk már, na, — sietett a szóval a cigány és odaszolt a többieknek, hogy igrig van, ni. Azzal belekezdett a régi szép nótába s Molnár Józsi velük nótázott.

Van valami csodálatos, eredeti, a magyar paraszt legény énekében, amikor mulat a legény és boros már. Félleg beszél olyankor, félleg énekel. Egy kicsit mindig hátra marad, nem nagyon érezti meg a hangját, de néha nagyot rikkant közbe. Kinek nem csundulne meg a füllébe, ha erre gondol, milyen is volt az, mikor valahol mulattak a faluban és messziről kihallatszott a nótá. Darabosan, oda, oda vette, nótázva, nem énekelve, duruzsolva, majd meg kurjongatva, valami sajátos volt az..... S most itt, nagy Amerikában, a pennsylvaniai lincolnsvillei falu legényi kis házban éppen olyan volt ez, mint odalent valahol az ugrai falu legényi malomban.

— Lincolnsvillei falu legényi kis házban..... kezdte most Molnár Józsi és ahogy beletette szivét abba a nótába, úgy csinálta, hogy a brácsás közelebb huzta hozzá a székét s szivvel, lélekkel muzsikált az az egész kis koca banda véle és néki.

— Dumcsákéknál a jegyváltás mostan van..... folytatta Molnár Józsi, inkább mondva, mint énekelve a nótának ezt az általa így átgurított második sorát és a banda olyan lassan jött utána, hogy még el se igen érte, amikor ő folytatta, hogy Haraszi Rózi lány, a jegyesek táncát járja..... sötét buval, bánattal a szivében.....

Vége volt a nótának, a legények egymásra néztek, Molnár Józsi megint kiürített és a falhoz vágott egy poharat, a cigány csak úgy zümmögve utána csinált még egy strófát.

—.....sötét buval, bánattal a szivében..... gondolkodott hangosan a brácsás és nagyot sóhajtott..... haj, haj.....

Mindenki tudta, hogy igrig igaz. Hogy Haraszi Rózi lányt menyasszonnyá és nem szereti a vőlegényét.

Haraszi Rózinak pedig majd meg szakadt a szive, amugy mindezt az éj csendjében végighallgatta. Mert hát aludt mindenki a házban a késő mulatós legényeknél kívül, csak ő nem. Ő ott sirdogált a szobájában, amikor megütötte a nótá hangja, azt énekelte, hogy Haraszi Rózi lány a jegyesek táncát járja, sötét buval, bánattal a szivében.

Lassan kinyitotta az ajtaját odafent Rózi és hallgatni kezdett. Hát észrevették azt mások is, hogy ő nem szereti a Dumcsa fiút? Hát tudják azt a legények is? De tudják-e azt is, hogy ő csak azért megy hozzá, mert szónéklül itt hagyta, még csak el se köszönt tőle az András? Tudja ez legalább az András jó pajtása, a Molnár Józsi?

—.....bánattal a szivében, — kezdte megint beszélni a boros ember eszéjárásával Molnár Józsi. Persze, hogy bánsa ma, hiszen csak nem tetszik neki az a haszontalan Dumcsa fickó? De meddig marad majd meg a bánat a szivében? Meddig? Smeddig! Gazdag legény mégis csak jobb, mint holmi szegény Csopak András. Sokkal jobb..... Annak van autombillja, háza, pénze, mindene..... Az András mellett meg sem mije se lett volna a szép Rózinak. Ez az,

gyerekek, ez az, ami a fehérrép szemében számít. A szép Róziéban is..... El hagyta menni az András világra a Dumcsa fiú vagyonáért..... el..... Semmi no..... ilyenek a lányok, a szép lányok..... Jól tette az András, hogy nem maradt itt szegényszemre, és nem várta meg az eljegyzést, mikor mindenki tudja, hogy ő is szerette a Rózit és a Rózinak is ő tetszett, nem Dumcsának, a gazdag burdos gazdának a fia..... Huzd rá cigány, mit hallgatsz, nem vagyok én pap, hogy prédikáljak.....

A cigány megint ráhúta a szomorú nótákat. Odalent tovább folyt a nótázás, odafent meg a sírás. De most már nem zokogott olyan keservesen a lány. Csak szép csendesen és lassankint abba hagyta a sírást.

— Hát aztán mért is ment neki a világnak az az András? — szolt most egyik legény. — Neked tudnod kell Józsi, mert te voltál a legjobb bodja.

— Tudom is, mert nekem megirta, — pattant fel Józsi. Ünneplésen megkérte András Haraszi bátyáktól a Rózi kezét, az meg azt felelte neki, hogy abból pedig semmi se lesz, mert ő már megegyezett az öreg Dumcsával és a fiatalok egymással lesznek és már ma lesz is lesz az eljegyzés. Hát ezért ment világra az András. De nem kell ő félténi. New Yorkba ment, tudom. Mindig is odavágyott ebből a rongyos faluból. Többre viszi majd ott, mint mi itt.

— Vagy ki tudja? — vágott közbe a másik legény. — A szerelem elveszi a legjobb ember esztét.

Rózi most már nem sírt, sőt valóságosan repesett az örömben.

— Hát így volt? Hát ezért távozott Csopak András szőlől? Hát szereti, igazán szereti őt a Csopak András? S New Yorkba ment őt feladni? Aból nem lesz semmi, elmegy ő is New Yorkba, meglesse András és hozzá megy iziben feleségül.

De mit fog szólni ehhez az apja? Rózinak megint könybe lábadt a szeme párja. Gondolkodott egy kicsit, meg nézte hány óra. Késő volt már nagyon, reggelre járt. Az utolsó legény is lefeküdt már odalent, a cigányok is ágyat vetettek maguknak a földön.

Rózi leült és írni kezdett. "Kedves édes apám....."

(Folytatása következik.)

D'Annunzio a levegőben is hazudik.

Egy olasz repülő a minap Triest felett ismét Gabriele D'Annunzio egy kiáltványt dobta le, noha ezek a folyton ismétlődő dágályos nyilatkozatok már gyakorlatilag agnálnak fogva is alig érdemelnek figyelmet, a legutóbbira mégis röviden válaszolunk, mert az egyrészt azt igazolja, hogy milyen önámítók azok a hírek, amelyeket az ellenség a jelenleg Triestben uralkodó viszonyokról szerzett és másrészt, mert sértéseket tartalmaz a triestti lakossággal szemben, amelyeket kellő módon vissza kell utasítani. D'Annunzio, aki már letett arról, hogy mint hadúr igrig magát alá, a lakosság, mint annyiszor, most is az osztrák járom alól való kiűzésről álló felszabadítást igrig, oly igrig, amely azt bizonyítja, hogy Olaszországban a saját frontjait cseméjeiről és az olasz csapatok folytonos veszteségteljes veresé-

geiről csak nagyon hiányosan vannak informálva. Ily körülmények között nem lehet oszdomálkoni, ha D'Annunzio ur Triesthez igrig folytatja mondanivalóját: "Mi tudjuk, mennyit szenved az éhség, a hideg, lealacsonyítások és üldözések, a rablások és szegényteljes szolgálat minden formája között." Ha Triest D'Annunzio számára nem volna annyira elérhetetlen, mint minden olaszországi emberre nézve örök időkre, akkor tudná, hogy a város a hatóság rendszabályok folytán a háború alatt is bőségesen el van látva élelmiszerekkel, fűtőanyaggal és utvonali kiépítéséhez szükségesekkel. Ennek a vonalnak az egyiptomi háborúban az a fontos szerepe lesz, hogy biztosítsa az ország belső részeivel való közvetlen összeköttetést. Már eddig 10 000 bennszülött munkást foglalkoztat a vasutépítés.

Egyiptom nyugati határfáról azt jelentik, hogy szennszita badnak az Egyiptom belsője vezető karavánutakon elnyomultak és más sok helyen átélépték Egyiptom határát. Az angol parancsmókság véleménye szerint a nagy szennszita 6000 ember van és hogy akciójának csak mellékes szerepe lesz az Egyiptom ellen török-német részről jövő támadásban. (A szennszita csak részben tudják seregeiket Egyiptom ellen fordítani, mert azoknak nagy részét Tripolis és Lybia foglalkoztatja.)

Mi történik Egyiptomban?

Az Egyiptom védelmére való előkészületekről a Seelo kairói levelezése úgy értesül, hogy az alexandriai kikötőbe egymásután érkeznek az ausztráliai és újzejländi csapatokkal megrakott hajók. A csapatokat a kihajózás után azonnal az ország belsejébe küldik. Kairóban Maxwell angol tábornok a legnagyobb épületet lefoglalta hadi célokra. Többek között a Savoy hotel is, amelyet a vezérkar választott székhelyül.

Maxwell tábornok dekrétummal rendelt el mindazon földirtókéreszek lefoglalását, a melyek a gazdag ismaili kettősvágány vasutvonali kiépítéséhez szükségesek. Ennek a vonalnak az egyiptomi háborúban az a fontos szerepe lesz, hogy biztosítsa az ország belső részeivel való közvetlen összeköttetést. Már eddig 10 000 bennszülött munkást foglalkoztat a vasutépítés.

Egyiptom nyugati határfáról azt jelentik, hogy szennszita badnak az Egyiptom belsője vezető karavánutakon elnyomultak és más sok helyen átélépték Egyiptom határát. Az angol parancsmókság véleménye szerint a nagy szennszita 6000 ember van és hogy akciójának csak mellékes szerepe lesz az Egyiptom ellen török-német részről jövő támadásban. (A szennszita csak részben tudják seregeiket Egyiptom ellen fordítani, mert azoknak nagy részét Tripolis és Lybia foglalkoztatja.)

Orosz világ Pesten

A főváros földmunkát végeztet egyik külterület részén a fogságba jutott orosz katonákkal. Most meg későn világozódik s az orosz csapatok úgy nyolc óra felé kezdik a munkát. Csakánnyal s lapátot hoznak széles vállukon.

Előbb a csákányra kerül a sor. Megpuhítják, felvágják a kemény talajt. A kicélt földet szerteperlik az erős ütésekkel. Hatalmas lendülettel szuntanak a következő sorok, a földbe ér a csákány, meghajolnak a pillanatil pillentek ezt a félelmetes szerszámot. Azután újra felkapják s félkörök irnak vele a reggeli ködös levegőben a fejük felett. Mikor a félkör legfelső pontját éri a csákány, a kaffianok alakok egyszerre, de egy pillanatra, óriásokká nőnek. Az ég felé nyújtott karjukban a földtörő szerszám, amely a sűrű pára kezdetét érintgeti, ólensól nagyobb embekekő nőnek. Aki igrig látja őket, szinte félve közelíti meg.

Evés ideje következik. A szalon nőt úgy fogják, ahogy nálunk faluhelyen szokás. Egy-egy alma is akad a falotokas után. Eves után összeállanak s ha már ötven vannak, akkor négy hangra énekelnek. Az emberek hallgatják ezeket a nótákat.

Most már a lapátoknak is dolga akad. Valamivel igrig könnyebb a munka, igrig, hogy a másik sem nehézség s egyik-másik a néhány pernyi pihenés alatt is énekebe kezd.

Reggel óriások, este felé csak a tányérsapka látszik ki a sáncból. Mindenki megéssa a maga részét s ezzel szállásukra térnek. Az ismerősköztől bennszökönnek magyarszóval, ők viszont kapnak orosz, vagy szerb köszöntést is. Azután elvagyunk a járókölök között. S az után, aki csak az arukat nézi, észre nem veszi, hogy ezek a csákányosok "elleneségek" orosz katonák, akikről azt mondják, hogy fosztogatnak s kegyetlenkednek; legfeljebb azt gondolják, jószág tekintetükből, hogy békesség szándékú s jóakaratu munkásemberek.

POCAHONTAS AZ ÁRVAKNAK

A charlestoni konzulátus értesítése szerint a pocahontas, Va. St. Erzsébet Római és Gör. Kath. Templom és Ba. Egylet tagjai a háború következtében nyomorba jutott özvegyek és árva segélyalapja javára 27 dollár és 75 cent adományoztak. Az adományt Timkó József küldte be a konzulátushoz, ahonnan azt rendeltetési helyére juttatták.

Szerkesztői üzenetek.

New Yorki olvasó. Levelében nagyon sok az igazság, de egy kis tévedés is van. Mi soha nem írtuk, hogy a Transatlantic Trust a Compagny néls a pénz bíztságában, mert a bank erős (hiszt magotja a magyar kormány) és eleget kereset a magyarokon, mióta a háború kitört. Mi ez ellen a társaság ellen azért írunk és írunk folytonosan, mert deára a magyar kormány nagy támogatásának, igazgatási a legnagyobb szemérmelenséggel szállítják a municiót Angliának és Franciaországban, mert magyar hadikölcsönt nem vettek és mert magyar jótékonykodra maga a bank soha egy árva centet sem adott.

Igy kerül a rajtuk is kereset pénz az ellenségeink szolgálatába, hogy azon municiót véve, a saját testvéreinket öljk meg vele. — Az Amerikafalva mozgalom azonban ehhez köze nincsen. Az első gyűlést a főkonzel

hírta egybe, ő maga nevezte ki a tisztviselőket ugyiszlóval és mint-hogy az a gyűlés még csak fálly volt nyilvános, nem volt, aki el-ellettilkozhatott volna. Olyan nem tiltakozhatott volna azonban szó, hogy abba emmifféle olyan dolgot, amely zavarna a mozgalom egységét, nem szabad belevánni.

Ami a Kohn-Konta-féle "tillakozást" illeti, tessék elovasi lapunk március 2-án megjelent számában a "Szemtelenség" c. cikket.

Szaniszló Lajos. A cikk fölé tévedésből került annak címe s most most már nem tennék jóvá a hibát, ha hosszabban írának is a dologról. Csaldái ügyekbe mi nem avatkozhatunk, de mindenesetre jellemelen ember az olyan, aki a szüleit nem tiszteli és rossz ember, aki ilyen szerencsétlenségben sem keresi fel az édes apját.

Cs. Teresi-Houte. Idet. Jelentek önök fel a rendőrségen, ha úgy áll a dolog.

Pénzküldés Magyarorszába.

A háború nagy nyomort okoz és a pénz szükséges. — Mi hazaküldjük pénzét az ön hozzátartozói részére az alanti bankok bármelyikéhez:

NEMET NEMZETI BANK BERLIN
CS. ES KIR. HITELBANK PEST
Magyar Lezárató és Pénzügyi Bank PEST
PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK BUDAPEST
CSH LEZÁRATÓ BANK PRAGA
és más bankok által a legtöbb magyar városban.

Quarter Savings Bank

KELFOLDI OSZTÁLY
MARKET AND 16th STREET, WHEELING, W. VA.

J. D. GROSS

A MAGYAROK PÉNZKÜLDŐJE
1930 South Broadway, St. Louis, Mo.

a bányászok pártfogását kéri

MORRIS FORST CO.-nál

külső a LEGJOBB ITALOKAT
Cor. Smithfield and Second Ave.
PITTSBURGH, PA.

A magyar pénz ára

Utbaigazítás az amerikai magyarság számára

Mióta a háború kitört az amerikai magyarság állandóan a legnagyobb szarban van a magyar pénzért illetőleg, mert folyton változik annak az ára és aki pénzt küld az órázába, soha nem tudhatja, hogy mit fizet azért a jóvő héten.

A magyarokkal dolgozó és a magyar lapokban hirdető pénzküldők legnagyobb része az utaságokban hirdeti a pénz árát, csak hogy mire az utaság kiér az olcsóbb és a pénz beérkezik a bankhoz, addig is változik a magyar pénz ára.

És a vizsáz helyzetet alapos tanulmány tárgyává tette New York város egyik legnagyobb és legtekintélyesebb bankja, a STATE BANK (ALLAMI BANK) és hosszas tanulmányozás és kísérletezés után sikerült megtalálni a legjobb, legpontosabb és legbiztosabb módszert a pénzküldés szabályozására.

A STATE BANK (ALLAMI BANK) 26 éve áll fenn New York városában, és amerikai szerte ugj ismerik, mint a világ egyik legnagyobb és legerősebb bankját. Azt szokták róla mondani, hogy "erős, mint Gibraltár sziklája" és ez a mondat teljesen megfelel az igazságnak.

A STATE BANK (ALLAMI BANK) alapítóját nem kevesebb, mint KÉT MILLIÓ KÉT-SZÁZEZER DOLLAR, vagyis körülbelül TIZEN-ÖT MILLIÓ KORONA.

A STATE BANK (ALLAMI BANK) feltétlen megbízhatóságot és nagyságot semmi sem bizonyítja jobban, minthogy az Egyesült Államok postakártyaképféldára is ott tartja a pénzének egy részét, betevője továbbá New York állam és New York városa is.

Semmi kétség, hogy a magyarok részére nagy előnyönné jár, ha a State Bankkal küldik a pénzt az órázába, mert hol van még egy magyar bank, vagy pénzintézet, amelynek az alapítóját a betétállománya nem kevesebb, mint

230 millió korona

a mely a legfényesebb bizonyítéka a State Bank nagyságának és megbízhatóságának.

Tud-e másik bank ilyen óriási biztosítékot mutatni, mint ez a kétszázhusz millió korona?

Husvétii pénzküldésre

ez a legalkalmasabb idő.

Szeressen örömet hozgatórtározóinak barátainak a szent ünnepekre. Küldeményéről megkapja az ÓHAZAI EREDETI POSTAI VE-
VENYTT, melyből láthatja, hogy pénzt becsületesen továbbított.

Legolcsóbb pénzküldés

Pénzt hazaküldjük azon legolcsóbbabb árfolyam mellett, mit BARMELY BANK, vagy BANKÁR hirdet BARMELY MAGYAR LAPBAN.

Okos ember meg tudja gondolni, hogy mennyivel előnyösebb, ha ilyen nagy pénzintézettel küld pénzt, amely nemcsak hirdeti, hogy JÓT-ALLÁS MELLETT küldi a pénzt az órázába, hanem rendelkezik 230 millió korona felett, amely biztosítja a jóállásnak.

Hatalmas összeköttetésekkel keresztül vitte ez a bank, hogy teljes felelősséggel adhat el hajójegyet olyanoknak, kik Európából akarnak ide utazni még a háború alatt és ebben az ügyben is szívesen adnak bárkinek felvilágosítást.

Nem hivatkozunk egyébre, minthogy 25 évvel ezelőtti a rendelkezésünkre álló tőke csak három millió korona volt, amely immár 230 millió ra emelkedett, amit becsületes, egyenes és hűség-működésünkkel értünk el a közönségnél.

Kütdomása, hogy a State Bank betevőinek a száma közel van a százezerhez.

A SAJÁT ERDEKÉBEN KERÜNK MINDEN MAGYART, AKI PÉNZT KÜLD AZ Ó-HAZÁBA, HOGY IRJON HOZZÁNK ARJEGY-ZÉKERT ÉS FELVILÁGOSÍTÁST.

The State Bank

(ALLAMI BANK)

374-378 Grand Street,
52-54 Norfolk St., New York.
(Department M. B.)

A világháború.

110 MÉRFOLDRE AZ U. S. HATÁRATÓL.

Megkezdődött a nagy hajszja a mexikói rablóvezérre, Villára. Az Egyesült Államok csapatai rövid pár nap alatt 110 mérföldnyire nyomultak be Mexikóba, de ideig még nem találtak komoly ellenállásra. Villának van annyi esze, hogy nem méri össze kardját sik területen a nálánál sokkal erősebb amerikai csapatokkal, hanem csalogatja maga után a hegyekbe.

Időt akar nyerni a ravasz bandita, hogy nőjön a lakosság dűhe az Egyesült Államok ellen, a miért álltéltek a mexikói határt. Nem lehetetlen, hogy emiatt a kormány csapatainak egy része is hozzá fog csatlakozni és akkor komolyra fordulhat a most gyerekjátéknak látszó kirándulás. Nem valószínű az sem, hogy Villa elfogatása sikerülhessen, akármilyen kis haderő is áll rendelkezésére, mert neki nem kell egyebet tenni, csak kerest eldani, ha meglátja közeledni a csillagos lobogót. Így kergetődt eljátszhat akár tíz évig is. Arról szó sem lehet, hogy egész Mexikó megszállják az Egyesült Államok, mert ahhoz nincs elég katonája, de meg mert abba még más idegen országok is belekötnekeskednének.

ELHALLGATOTT OROSZ VERESEGE.

Az orosz hivatalos jelentések gyanusn rövidke voltak az elmúlt héten. Idáig hetenként jött legalább egy győzelmi hír, a miknek persze a negyede sem volt igaz, most azonban, még a hazug hír sem jött meg. Jött azonban a német hivatalos sürgöny, hogy fenn északon alaposan megrágták az oroszokat. Segíteni akartak az oroszok az erősen szorongatott franciáknak és angoloknak és hatalmas támadást intéztek a német harcvernal ellen. A nagy arányú támadás teljesen leért a német ágyú és gépfegyverek gyilkos tüze alatt és az eredmény igen gyászos volt a zart sorokban támadó hadakra. Csapán egy helyen több mint kilencszázharomszáz orosz halott hever elnyulva a német sáncárkok előtt, a teljes veszteség pedig meghaladja a 40.000-et. Mikor a törökök veszítettek csatákat, az egész világ hangzott az angol sajtó felfújt dicsálmi jelentéseitől, de az ilyen szép győzelmeket elhallgatják.

HOGY HALNAK MEG A FRANCIAK?

HOGYAN A NEMETEK?

Még mindig folyik az ádáz, bőszi viadal a híres francia erőddel és a vége még beláthatatlan messze van. A sok vérpazarlásnak csupán csak annyi haszna volt, hogy mind a két fél kimerül és kénytelen kellenet ráfanyarodik a békére.

Egy-egy erőddésért ötször-tízszor rohannak előre a halálra ítélt csapatok. A veszteséget megvadtul katonák nem törődnek többé gyerekekkel, családokkal, élettel, szuronytiszteggel mennek előre meghalni a házárd.

Hogy milyen különbözök az emberek a halai kapujában, érdekesen írja egy amerikai haditudósító.

Rohamra indultak a franciák, visszavenni egy elfoglalt erőddet a németektől. Zárt sorokban indultak előre s ha az esőként zuhogó srappellek és golyók véres utakat vágtak az eleven ember sorban, az nem állította meg őket. Csaknem teljesen le-
aratták a német fegyverek a közeledő ellenséget, melynek megmaradt kis töredéke visszamenekült a saját sáncba mögé. A sebesültek ott maradtak fekvő az örökös ágyútüzeben és énekelték nemzeti dalukat. Hangosan szól a dal eleinte, aztán mind lassabb-lassabb lett, a végén az utolsó szájáról is elmaradt a hang, meghaltak mind mint hősökhöz illik.

A németek támadtak aztán, ők is zárt sorokban s a francia tüzserég rettetesen fizette vissza a kölcsönt. "Éljen a császár" kiáltással indult a roham s azontul egy hang sem hagyta a német katonák ajkát. Szó nélkül mentek előre a megmaradtak, és hang nélkül adták ki lelkiüket a lelőtt sebesültek. Elhullott az egész csapat és meghaltak egy jalkiáltás nélkül. Még az ellenségnek is megfogott a vér az ereiben, mikor ezeket a néma hősöket leoldósve látta. De nem volt idő a sajnálkozásra, jötték az új német csapatok, felhangzott újra a kiáltás: "Éljen a császár."

A LEVEGŐ HARCOSAI.

A repülőgépek alaposan kiveszik részüket a háborúból. — Ezelőtti lovas őrjáratok kénlelték ki az ellenséget, most ez a feladat a repülő madaraknak jutott. Esőben-hóban és golyózáporban kell sokszor elvégezni nehéz munkájukat. Vigyázni kell lefelé, nehogy tualacsanyra leereszkedve, könnyen lelőhessék, de olykor-olykor tanácsos felfelé is vigyázni, nehogy egy ellenséges gép kerüljön felébe, mert akkor bizonyos veszve van. Minden nap van egy pár áldozata az ellenséges repülőgépek harcainak s csak a legtrikább esetben ér a földre életben a lelőtt gép gazdája. Az újabb fajta gépek már igen hosszú utat képesek megtenni leszállás nélkül s így messzire behatolnak az ellenséges földre, hol bombákéval állandóan nyugtalanítják az ellenfelet és rettegésben tartják a városok lakosságát. Angliát támadták meg az elmúlt héten a német repülőgépek és Zepelinek. Kilenek halott, 51 sebesült és egy pár romba döntött gégy volt a kirándulás eredménye, igaz, hogy az egyik gépet lelőtték az angolok. A lelőtt repülő a tengerbe zuhant s valószínűleg személye is odaveszett.

SIKERES ROHAM AZ OLASZOK ELLEN.

Az ötödik rohamot verték vissza az osztrák-magyar csapatok, ötdöszor szaladt vissza véres fejjei a tálán sereg Görz falai alól. — Hogy pedig ne legyen kedvük és idejük a verést kiheverni, igyekeztek a mielnk visszaadni a látogatást s egy éjjel váratlanul megröghanták a mit sem sejtő olaszokat. Föl sem oszdhatott ijedtéből a meglepett csapat, mikor már körül voltak fogva s nem volt így más választásuk, mint letenni a fegyvert. — Nyolceszázötven fogoly került az osztrák-magyarok kezei közé, köztük tizennyolc tiszt. Elvették azankivül két ágyút, 7 gépfegyvert és nagy mennyiségű munióit.

KISEBB CSATARÖZÁSOK A GÖRÖG HATÁRON.

A Görögországba betolakodott angol-francia hadsereg nem sokat hallatt magáról. Eleinte ugyan elindultak nagy lármával, megmenteni a szerb testvéreket, de mikor látták, hogy az egyesült bolgár-magyar-német hadak egész komolyan rájuk másznak, tanácsosabbnak tartották visszavonulni görög területre s ott eláncolták magukat. És vártak türelmesen és várni is fognak mindaddig, míg a központi hatalmak meg nem unják az ottlétüket s ki nem ugratják őket a görög partvidékről. Az elő-
őrök csapnak össze néha-néha, de csak éppen szórakozásból. Komoly harcokra tavaszig nem igen van kilátás.

NÖTLENEK UTÁN JÖNNEK A CSALADAPÁK.

Angliában is kötelező lett a katonakódás a legényemberekre, miután a verbuválás nem járt kellő eredménnyel. Nem igen óhajtott elmenni az angol fiatalok a véres csatamezőkre, hogy nem szerették királyukért hősi halált haljaniak. Mikor híre ment, hogy minden nőten embert elvisznek katonának, egyszerre nagy lett a házassági kedv az angol fiataloknál. Soha még ennyi esküvőt nem ülték Angliában, mint ép a háború alatt. Szívesebben szánta rá magát a legtöbb legény ember a kényelmes házasságra, minthogy bevegék katonának. A nő-
lenek jó része már a harcmezőkön várják és még mindig kevés a katoná, még mindig nem bírnak a németekkel. Így rá kerül a sor a frissen sült férfjekre is, akiket ilyenformán két csapás ér egyszerre. A törvényjavaslat már a képviselőház asztalán fok-
szik s a leendő családapák csak 1—2 hónapig örülhetnek a drágán vásárolt szabadságuknak.

DELAMERIKA A NEMETEKKEK.

Angliának sikerült beugratni Portugáliát, hogy vegye el a k'kötőibe menekült német hajókat. A hű, kis talpnyaló engedett a hatalmas barát parancsának, elvette a hajókat, mire a német kormány hadüzenettel válaszolt. Ugyanezt az otromba fogást akarták használni Braziliában, de felültek vele. A brazilai kormány szívesen átvénné a német hajókat kőszépért, ha a német társaságok beleegyezének, de semmi esetre sem hajlandó elrabolni azokat, csak azért, hogy Angliának örömet, magának pedig egy hatalmas ellenséget szerezzen.

A TALIANOK HAZASZERETETE.

Az olaszok nem nagyon erőltetik meg magukat a hazaszereteten. Szívesen kiabálnak, szónokolnak ugyan a házáért, szükség esetén le is szurnak "hátulról" egy pár embert, de a saját börtök nem óhajtták keresztül lyukasztani a szent ügyért. Akinek volt egy kis befolyása a hadügyminiszteriumban, vagy magas állású katonaismerőse, esetleg egy kis pénzcséskéje, az minden nehézség nélkül kiszabadult a katonaságból. Sok helyen csináltak munióci gyárakat, hogy a harcba menni nem akarókat munkával lássák el. De az ilyen gyárakban nem a gyáros fizetett munkásainak, hanem azok neki, még pedig busá-
san. Persze nem is dolgoznak az ilyen gyárakban egy fabatka erőt sem s az olasz hadsereg sem igen lótt az álggyárakban kőszült lövegekkel. Egy-két ilyen hazafiatlan bitangot elfogtak már minden alkalmazzottjaival együtt, de annyira elterjedt ez a baj, hogy kiirtani csaknem lehetetlen.

HAZAEKKEZETT A MEGGYILKOLT HADÜGYMINISZTER.

Hogy mennyi hitelt lehet adni az angol híreknek, mi sem bizonyítja jobban, mint a török hadügyminiszterrel elterjesztett halál híre. Napokon át hozták az angol lapok, hogy Enver pasát megölték az elégedetlen törökök, kik beleuntak a szerencsétlen háborúba és külön békét akarnak kötni még a hadügyminiszter élére árn is. Legyilkolták a lapok a vitéz török vezért, ki a napokban tért vissza Kisziásból, hol az angolok ellen kőszült csapatokat semlelte meg. Enver pasa nem halt meg az angolok nagy bánatára és reméljük, még sok borsot fog törni az ármánykodó angolok orra alá.

KÉSZITSÉN SÖRT OTTHON

Egy doboz BOCKO sörkivonat 30 liter kőszült sör elkészítéséhez elegendő.

EGY DOBOZNAK ÁRA CSAK \$1—

A BOCKO sörkivonat tiszta MALÁTA, ÁRPA és KOMLÓBÓL van készítve.

Ha a sürti kivonatot utasításunk szerint vízzel hígítod fel, pompás, hűvös, jó, erős, igazi sör készíthet magának bármikor otthonában.

A törvény ezt még a "SZARAZ" államokban sem tiltja.

Küldjön meg ma EGY DOLLÁRT, akár rendes levélben, akár ajánlvra erre a címre: és azonnal elküldünk címre egy doboz BOCKO SÖRKIVONATOT. Bárdos gazdának nagyobb rendeltéseknél árengedmény.

BOCKO

Products Company

80 FIFTH AVE.,
NEW YORK, N. Y.

CALUMET STATE BANK

CALUMET, MICH.

Tőke, tartalék és haszon: \$170.000

BETÉTEKRE RENDES KAMATOT FIZETÜNK

KELFÖLDI ÖSZTÁLYUNK MÉRLETYÖS ABRAH KÜLD PÉNZT

Kérjük a magyarok pártfogását

NE FIZESSEN DUPLÁN,

ha GRAMOFONT vásárol

Saját készítményű, elsőrendű magyar gram-
fonok, dus választékok.

ALEXIUS RÖDER

212 E. 73rd Street, New York

Használt gépeket csekély ráfizetés mellett beveszerek.

JAVÍTÁSOKAT ELVÁLLALOK. Lemezeket cserélek.

ZVARA AGOSTON

Eldorado, Wason, Muddy és Harrisburg, Ill. és környékén a kőszimert kőjegyző, PÉNZT KÜLD az órázába jóállás mellett, az olcsó árfolyam szerint.

Kénél tartok imakönyveket és más hazai árukat is. Ugyisintén, mivel helybéli képviselője vagyok a CO-LUMBIA Phonograph Company-nak, raktáron tartok s könnyű lefizetésre árusítok becsülőgépeket s nálam kap-
hatók az összes magyar dal- és zene-lemezek.

A környékbeli magyarok szíves pártfogása ajánlom a jövőben is figyelemet

Vagyok pártolóm jóbarátja

Zvara Agoston
HARRISBURG, ILL.

Dr. MIDKIFF

FOGÓRVS

Fogászati fájdalom nélkül

HIDMUNKÁ POGTOMOS
ÚJ FOGAK KÉSZÍTÁSE

Irodám a sajtó épületében:
a MAIN és POPLAR ST. sarkon

Harrisburg, Ill.

London a föld alatt

Egy semleges államból való kereskedő, a ki a minap a német fővárosban időszott és aki hosszabb időt töltött előzően Londonban, érdekes dolgokat mond el egy lap hasábjain arról a rettegéről, melyben az angolok élnek a Zepelin támadások óta. A londoni földalatti vasutak egyikt tisztviselője elmondotta neki, hogy a múlt nyáron, amikor az első Zepelin-bomba Londonra esett, micsoda félelmetes jelenetek játszódtak le a földalatti vasutak állomásain. A közönség a bombákot való félel-
ményben olyan rengeteg tömegben ostromolta meg a földalatti állomásokat, hogy a talakodás élevesztélyes volt. A földalatti vasutak soha olyan jó üzletet nem csináltak, mint akkor. A zán-
folásig megtelt kocsiokban azok a szerencsés emberek, akik betudtak jutni oda, órászámra utaztak a kezdőállomásról a végállomásig és vissza. Ezt az utat tiszter is megtették egymástán. A közö-
ség, mely nem fért már el a kocsikban, egész éjszaka ott veszte-
golt, félelmében szorongva a har-
mine méter mélységű földalatti állomásokon és az odavivő lépcső-
kőn. Nagy keresetük volt a kocsit-
tisztítgatónak, a kik az éjjeli kőkeledés megseztével, jó tőz-
ért zart lakóhelyet biztosítottak a kocsikban a legféltékennebb embe-
reknek. A későbbi Zepelin-táma-
dások alkalmával ez a földalatti népvándorlás már nem tartott egész éjszaka, hanem csak egy-
egy óráig, mert már tudta a pub-
likum, hogy a veszedelem ennyi idő alatt el szokott vonulni Lon-
don népe megtanulta, hogy mi-
képp kell védekezni a bombák el-
len.

A szükség megintította London-
arra, hogy hasonló Zepelin-biz-
tos földalatti helyiségeket látsát-
sen. Minden vendégében beavat-
ták a törzsvendégeket, hogy ve-
szedelem esetén hol találhatók az
ilyen Zepelin-cellar. A londoni házakban és hotelekben a felső emeleten lakók nem térnek addig nyugtalanra, míg éjjeli szekré-
nyükre ki nem készült a gyertyák és egy hosszú, erős kötele. A kö-
tél arra való, hogy az ablakon át
le lehessen becsátkozni az utcára.
Ha a bomba esetleg összerombolná a lépcsőházat, a gyertya pedig
azért kell, hogy Zepelin-támadás
esetén a lakó letalálhasson a pin-
cébe.

OKOS EMBER NEM VESZ MASHOL

Italt, csak ott, a hol a LEGJOBBAT kapja. — Közel 20.000. MAGYAR VEYONK bizonyítja, hogy Amerikában a LEGJOBB italt a híres MORRIS FORST COMPANY-nál kapja. — Olcsóbb italt mindenütt kaphat, de a PENZEERT JOBBAT SEHOL.

A LEGJOBB ITALAINK ARAI GALLONONKÉNT A KÖVETKEZŐK:

Fehér vagy vörös rózsapálinka	\$2.00—4.00-ig	Tíz és fél Alkohól (Spiritus)	\$3.00—4.00-ig
Tíz és fél Alkohól (Spiritus)	\$2.00—4.00-ig	California Tokaji Bor (fűsz)	\$1.50—1.80-ig
Valodi Szilvium	\$2.50—3.00-ig	Ohiai vagy californiai vörös vagy fehér aszany borok	\$1.00—2.50-ig

A legjobb italt Tea Rum 60 dolláros vagy aszofellől rendeléssel mi fizetjük a szállítást költseget keletre New York, nyugatra Chicagoig.

IRJON ARÉGYEKERT CIM: IRJON MAGYARUL

Morris Forst Company

Cor. SMITHFIELD and SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Nyugodtan alhatunk.

Est írja Eged Jánosné.

Tisztelt Royal Mfg. Company—Már annyi álmattal kódtam, hogy sokszor kábultan eszem össze. A fiacskám egy hónapig keresztüll borzástó kínokat szenvedett. — Polytan irt. Soha nem hnytam le a szememet egy percre sem—Mióta a Baby's Safetyt használom, kis fiacskám jól alszik és nem sir. Az Isten áldja meg a feltaláló urakat érte. Itt küldök egy dollárt és kérek érte azonnal három üveg Baby's Safetyt. De azonnal küldjék, mert már kevés van az üvegekben.

Tisztelettel Eged Jánosné, 1512 Fenwick St., Fremont, O.

Ilyen elismert levelek érkeznek meg mindennap az Egyesült Államok minden részéből. Ezen levelek azt igazolják, hogy a világ-hírdő ROYAL BABY SAFETY a —Gyermekek Barátja— megővja a kis gyermeket minden bajtól. Különböző jó hatással bír szél- és sebekredek, valamint köhög ellen. Ha a gyermek nyugtalan és sir, a ROYAL BABY SAFETY használata után jól alszik és kitűnően nyugszik. A ROYAL BABY SAFETY minden tekintetben kapható. De vigyázzon, hogy a ROYAL név rajta legyen a skatulyán, mert ha ROYAL név nincs a skatulyán, akkor az hamisítvány, ne fogadják el, hanem utasítsa vissza. Ha a valódi ROYAL BABY SAFETY ott helyben nem kapható, akkor küldjön be 35 centet bélyegeken hozzánk és mi azonnal bérmentve, postán elküldjük a valódi ROYAL BABY SAFETY-t magyarázattal együtt. Ha 3 üveget akar rendelni, akkor küldjön be egy dollárt papírpénzben, közzétes levlében erre a címre: ROYAL MFG. COMPANY, Duquesne, Pa. (Hird.)

MIKOR A TENGERT VIHAROS.

Hollandi lap írja az alábbi mulatságos históriát: Egy hollandi hajó kártyaszykor a tengeren járt, utban Lisszabon felé, ahová december 28-án kellett megérkeznie. Nagyszerű kártyaszy ünnepet tervelték ki. A pompásan felszerelt asztal mellett a kapitány felkésztette az utasokat, de az ideig nyugodt tenger hirtelen viharosra vált.

—Uram és hölgyeim, — kezdte a kapitány — boldog vagyok, hogy önöket huszonnégytűt magam körül láthatom ebben az órában. Felhasználom az alkalmat, hogy minden jót kívánjak a huszonnégy utasomnak. Kiterjesztöm jó kívánságomat a jelenlévő tizen-nyolc utas családja is. Kérem tehát mind a tizenöt utast, aki a poharat emeli, kérem mind a kilencet, hogy ültessék ki velem a poharat. Uram és hölgyeim, önkö-re, négyükre az ég áldását kérem.

A tenger ura

Annak bizonyosságát, hogy Angliát határtalan elvakultságából és féktelen uralmi vágyából még az a sok csapás sem jósztotta ki, amelyet a háború eddigi során szenvedett és amely egyre közelebből és egyre közvetlenebbül fenyegeti, minden magyarázat nélkül közöljük a Morning Post egyik legutóbbi számából vett következő sorokat:

A német sajtó újabb igen sokat beszél a tenger szabadságáról, az Egyesült Államok pedig bő ten gerészetit programot állított fel, ami sokban fedi azt, amit a németek a tenger szabadsága alatt értenek. Azt hiszik, hogy jól sejtjük, ha ebben a véletlenül azonos felfogásban, azt a nem véletlen törekvést látják, amely egy Németország és az Egyesült Államok közötti megengedése irányul. Már pedig ezt Angliának minden rendelkezésére álló eszközzel meg kell gátolnia és nem szabad tűrnie, hogy az Egyesült Államok flottája olyan viszonyba kerüljön, amely elleneség Németország flottájával, hogy esetleg bennünket, tengeri uralmunkat veszélyeztessen. Nem szabad tűrni, hogy Németország jövője a tengeren legyen. A tenger alatt, a tenger fekéken van multjának és jövőjének helye. Angliának pedig további évek századokra is korlátlanul rendelkeznie kell szabadon, függetlenül a világ tengeri felett.

MISS CAVELL FELJELENTŐ-JÉT MEGGYIKOLKOLTA.

Emlékeztess, hogy a brüsszeli német katonai bíróság nemrégiben halálra ítélte és kivégeztette Miss Edith Cavell angol ápolónőt, akiről behírosodott, hogy az angolok megbízásából kémkedett a német belügyben. A Daily Express-nek jelentek most Amsterdamból, hogy Cells belga kénelt, aki Miss Cavell feljelentette. Brüsszelben ismeretlen tettesek meggyilkolták.

Tagja-e már

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR EGYLETEINEK Önmagát és családját a legbiztosabban

Verhovay Segély Egyletnél biztosíthatja.

BELÁLLATI DIJAK:	
16-60 30 éves korig	\$ 2.00
30-60 40 éves korig	\$ 4.00
40-60 45 éves korig	\$ 6.00
45-60 50 éves korig	\$ 10.00
45-60 50 éves korig család egyike családtagok alkalmával	
vételek föl tagok.	
Tagdíj első hónapban	\$ 1.50
Később évi tagdíj kitűz összegben	\$ 18.00
AZ EGYLETNÉL A TAGOKRA SEMMI NEVEN NEVEZENDŐ KIVETÉSEK NINCSENK.	
TAGOK CSAK KISERTEZÉSEK LEHETNEK	
Fizetnek haláleseti díj címen	\$1000.00
Feljegyzési díj címen	\$ 500.00
Conkultási díj címen, egy éven elvételben	\$ 200.00
Conkultási díj címen, egy év vagy egy év elvételben	\$ 400.00
Feljegyzési díj címen, három hónapig betétként	\$ 6.00
A központi pénztár kétféle hónapig betétként	\$ 6.00
Folyton beteg tagjainak teljes két évig kapnak betegsegélyt a fenti értelemben.	
Uj fiók és ország minden államában a központi tisztikar jóváhagyása mellett 18 taggal alakítható.	
Egyletek csatlakozására kértetnek.	
Bővebb felvilágosítást szolgál.	
GABOR ISTVÁN, k. p. titkár,	
Room 323-327 JENKINS ARCADE, PITTSBURGH, PA.	

Hirek Pennsylvaniából.

PENNSYLVANIAI Iktetozető JENEY JANOS ur

UTAZOK:

Filip János ur
HELYI KÉPVISELŐK:
Vintondale, Pa. Román Mátyás ur.
Hollywood, Pa. Potoma Péter ur.
Clymer, Pa. Majors André ur.
Sagmore, Pa. Zelnár Sándor ur.
Isella, Pa. Nyerges Imre ur.
Nu Mine, Pa. Kics József ur.
Semenole, Pa. Kállay József ur.
Deegan, Pa. Molnár Sándor ur.
Brownsville, Pa. Rónay Sándor ur.
Fredericktown, Pa. Costak András ur.
Brannell, Pa. Pálkás József ur.

HALÁTLAN TOLVAJ.

Daisytown, Pa. Ceunya hált-lansággal fizetett Pék István, Zemplén megye, tolvással származás magyar ember a burdos gar-dája jószívűségért, aki öt pár hét előtt megszánta és jó szívvel igyekezett rajta segíteni.

Erjavez János testvérünk vált a tolvaj áldoztatvá, aki nemrégiben megszánta a Pék István nyomorúságát és Pochontasról, Virginából elvitette Pennsylvániába, ahol akkoriban jobban ment a munka. A haláltan sziván nem csak, hogy a tartozását nem fizette vissza, hanem még meg is lopta jótétjét.

Március 12-én éjjel feltört az ajtó és elsőként a lakásból, megárvált volt az Erjavez 40 dollárját és két sebzőrt is. Mindkét őra Elgin szerkesztői volt és talán ha azt el akarja adni, megtalálja valaki a tolvajt. Aki holtétérli tud, sziveskedjék a károsulat értesíteni erre a címre: John Erjavez, Box 522, Daisytown, Pa.

UJ SZENNEZMÖ PENNSYLVANIA-NIARAN.

Greensburg, Pa. Uj szénértele-t nyitnak meg nemokára Greensburgtól északra, ahol tisz-ezer akér kintűn mindűű szénre akadnak.

Vasutat akarnak a terület köz-pontjára építeni, hogy a szén piactra adhasák és ha az érdekelte kapitalisták terve sikerül, akkor rövid idő alatt egy néhány új bányát fognak a vidéken nyit-ni. A vállalatban főképpen a Cam-bria Steel Company lenne érdekelt, amelynek magának is nagy szűksége lenne a szénre.

Érdekese, hogy már többször vizsgálták a területet és a mérsék-kül véleménye mindig az volt, hogy nincs jó szén a vidéken, mig most véletlenül fel nem fedezték, hogy a legjobb minőségű, gazdag szénerek húzódnak el a föld alatt.

FELHIVÁS!

As Elő Kohányi Thamar Amerikai és Magyarországi Egyesült Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet és Munkás Szövetkezete elhatározta, hogy három hónapig kedvezmény mellett vesz fel tagokat a következőképpen:

15 évestől 30 évig	\$ 2.25
30 évestől 40 évig	\$ 3.25
40 évestől 50 évig	\$ 4.25
50 évestől 55 évig	\$ 5.25

Ezen fizetés mellett rögtön segítséget részül minden utána fizetés nélkül. Egyesületünk 75 cent havidíj fejében fizet beteg tagjainak 6 dollár heti segélyt, az elhunyt tagjai részére 100 dollár temetési költséget és örökösöknek annyi dollárt, ahány tagja van az egyesületnek. Egyesületünket az éhhasban hazavándorló testvéreink éppoly fizethet mint itten, és pedig három osztályban, tehát: egész képet, mert bizony öreg-gyűre sokan abba a házba utaznak, amiben bűlösek ringott és ezen egyesületnek akkor is tagja lehet. Minden egyet nélkül magyar testvérem elvárva és bővebb felvilágosítást forduljanak a titkárhoz. Bárhól is tiszteket taggal új fiókot lehet alakítani.

Daurek János, elnök.
Sipos Gyula, titkár.
Homer City, Pa.
Box No. 420, Homer City, Pa.

BANYASZHALÁL.

Nu Mine, Pa. Rémes szerencsét-lenség történt a minap az itteni bányában, mint arról Kics József testvér értesít bennünket. Egy olasz bajtárs a fiával dolgozott együtt, de alig fogtak a munkához, rájuk szakadt a tető köve és az apát súlyosan megsebesítette, a fiát pedig nyomban megölte. A szerencsétlen család íránt általa-nos a nagy részvét.

ELHUNYT TESTVÉR.

Rossiter, Pa. Egy derék magyar testvér elhunytáról értesít bennünket Rumán Mátyás, rossiteri képviselőnk, aki megilletődéssel tudatja Tomory Miklós, Borsod megye szendrői illetőségű magyar bányász elhunytát.

Tomory Miklós a legkiválóbb magyar emberek közé tartozott, aki ki mindig kivette a szép munkából a maga részét és aki mindig kész volt akár a közös ügyek, akár egy-egy magyar testvérnek szolgálatára állni.

Tomory még csak negyven éves volt és szép család, feleséget és öt kis árva hagytott hátra, akik iránt általános igaz részvételt van a rossiteri magyarok.

Temetését és jelelt minden épkézláb ember s testületileg vonult ki a Verhovay Segélyegylet 115-ik fiókjá, az Elenora Hunyadi és Árpád Egyetek fiókjá, az Előre Egylet pedig, amelynek szintén tagja volt, szép koszorút helyezett a sírjára.

HATSZÁZ BANYÁSZ SZTRAJKJA.

Expedít, Pa. Filip János tudósítók értesítése szerint Expedi-ten már két hete strájkolnak a bányászok, mert azt akarják, hogy szerződés szerint fizessék őket. Hetvenkét cent járna nekik után a szén tonnájáért, eddig azonban csak 54 centet kaptak. — Magyarok maradjanak most távol Expedítől, amíg a strájk nem ér véget. Annak idején tudatni fogjuk, ha egyszer jönne létre.

VILLAGE HOTEL

az állomással szemben
FRED. HITTORF, tulajdonos
Legjobb ételtek tartanak raklaron.
Magyarul is beszélünk. Kérjük a magyar bányászok pártfogását.
VINTONDALÉ, PA.

Jaj, de keserves dolgozni, pláne nehéz munkát végezni, ha az embernek a háta szörnyen fáj, ha a kezét és lábát hasogatnak, ha derékát a RHEUMA kínozza. De ám gyors segélyt nyújt ilyenkor a

Róth Pöstyéni Kura,

mert a szörnyű fájdalmakat azonnal megszünteti és szabadon mozoghat, dolgozhat kedve szerint, szívtól kizáró a RHEUMAT és testéből és lemeit egészenesen lesz.
Kis adag postán \$1.45. Nagy adag postán \$1.90.

A pénz tessék előre beküldeni erre a címre:

Róth Samu Megváltó Gyógyszertára

125 AVENUE A Cor 8th St., Dept. C NEW YORK

Legjobb italok a legolcsóbb árban

OLVASSA EL HIRDETÉSÜNKET ÉS PRÓBALJA MEG ITALAINKAT. MEG FOJGA LÁTNI, HOGY A LEGJOBBAT A LEGOLCSÓBBAN ADJUK. IRJON ARÉGYEKÜNKERT; RENDELŐ LAPPAL ÉS BORÍTÉKKAL EGYÜTT INGYEN KÜLDJÜK. IME NEMHANY KÜLÖNLEGESSEGENK:

Shermer-féle XXX Rózsapálinka, 8 éves, gallonja	\$3.00
0-hazai fajta Silvite és Borovicska, 8 éves, gallonja	\$3.00
Californiai Konyak, 8 éves, gallonja	\$3.00
Piros vagy Fehér Rózsapálinka, gallonja	\$2.00, \$2.50 \$3.00
Igen öreg Tízta Rózsapálinka, gallonja	\$3.50 \$4.00
Nagy Tom Moore Pálinka, gallonja	\$3.00
Szilvium, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Borovicska, Török, Rum, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Californiai és New Yorki borok, gallonja	\$1.50, 2.00 2.50, \$3.00
Magyar Riding Boy, 10 gallonos kosár	\$1.00—\$14.00

Igen jó savanykás bor
Cseorszinka Pálinka üvegekben, 1 láda (12 teljes kosár) \$10.00

E PALINKA RENDES ÁRA AZ ELŐTTI SOKKAL MEGTÖBBSZÖRÖTT.

PRÓBALJON MEG EGY LÁDAVAL \$10.00-ért. BIZTO-SITJUK, HOGY MEG LESZ ELÉGEDVE VAGY PÁ-N-ZET VISSZAADJUK.

Próbálja meg!

Max H. Shermer Co.

1210 Washington Ave. Braddock, Pa.

ANDRÁS LORINC, a szállítási osztály vezetője.

Dr. Finlay Specialista

432 FOURTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.

25 éves tapasztalattal a férfi, női és gyermekbetegségek terén.

Jöjjen és vizsgáltsa meg magát.

Ha bármilyen krónikus baja van, ha ideges, ha titkos beteg-ség van, és ne féljen akkor sem, ha más orvos nem tudta meggyógyítani. Ez csak azt jele-ni, hogy ő nem tudta meg-gyógyítani, de nem azt, hogy senki nem tudja meggyógyítan-i. Jöjjen hozzánk, beszélje meg velünk a baját és ha úgy tel-szik, kezeltsen magát, de az nem költséző és egy barát-gos beszélgetés semmibe nem kerül.

Rögziséget jelent az Önnek, ha torokhajtás, rheumatizmus, emésztési zavarokban, orr-betegségben, szivában, tüdő-bajban, vérében vagy bőrbetegségben, vérméregzésben, a vagy bármily titkos betegségben szenved, mert mindezen bajokat meg lehet gyógyítani. Jöjjen, látogasson meg on-gem. Tanácskozás és vizsgálat semmibe nem kerül.

Trodal órák: reggel 10-től este 5-ig.
Vasárnap 10-től 12-ig.

Próbálkozhatik akár itéletnapig,

hogy ismét a régi, életre és életvidám téri legyen. Használton minden akará és ügyeire.

Hiábavaló mindenféle kísérletezés,

ha nem távolítja a bajának, tehetetlenségének az okát, az idegi gyengeséget. Jegyezze meg, hogy

Csak akkor nyeri vissza a férfierejét,

ha az idegrendszerét, amelyet a sok túlmunka, az ünnepek, a túlhajtott munka szétrombol: TAPAL-TA, vagyis

Ha Saturnin Életital a medicinája

Mert a SATURNINBŐL növények és gyökerek erje szivóvíz föl az idegekbe, ezeknek az utján tehát az egész szervezetbe. EZZERT teszi a legenyesebb férfit új-ból életre.

A SATURNIN ÉLETITAL 1 üvege 1 dollár, postán 1 dollár 10 cent TELJES kurt nyújtó 6 üveg bérmentve 5 dollár. — Felátalás, készíti és eladja a

Vörös Kereszt Patika

8901 BUCKEYE ROAD CLEVELAND, O.

MAGYAR BANYAPLÉZEK MESÉI

NAGYSÁCOS UR A MAJNÁBAN

HOL VOLT A NAGYSÁCOS UR ILYEN SOKÁIG?

Sokáig nem hallottak a Magyar Bányászlap olvasói a Nagysácos urról. Alsó és felső tornyai Tornyai Mihály urról, valamint nejről, született Lapos Lidiáról, aki annak idején az olasz büdösment és nyoma veszett. Sokan azt hitték, hogy noha a felesége szökött meg őtől, mégis ő jónak látta szólni a felesége elől és attól való féltében bujkált ismeretlen bányaplézekben, hogy valahogyan ismét egymásra ne akadjanak. Másoknak meg eszébe jutott, hogy a nagysácos ur kibujhatott talán a hajdani nagysácos ur és házastársát és valahogyan hazajutott, hogy beálljon a régi regimentébe szolgálni a házat. Akadt bizonyosan, aki azt hitte, hogy már meg is halt talán a sokat hánytvetett honfitárs. Pedig dehogy is! Mindebből semmi se volt így. A nagysácos ur nem bujkált a felesége elől, haza se szökött szolgálni a házat, de meg sem halt.

És most itt van megint. Egyszerre csak feltűnt megint, mint a hogy tavaly eltűnt.

Hát aztán hol volt ilyen sokáig Mészter Tornay? — Kérdi tőle valaki New Yorkban, a jól ismert Fehér Kertben, amelynek sokkal találgatnak neveznek kopláló térnek.

A nagysácos ur ránt egyet a vállán, és dühösen néz a mellette ülő bodira. Haragszik, hogy ráismert valaki.

— Mi köze hozzá, — vágja vissza rossz kedvével.

— No csak nem kell azért mindjárt haragudni, — folytatja a szót a másik. — Ha maga nagysácos ur is volt valaha, évekkel ezelőtt az ökontribán, itt bizony csak testvérek vagyunk a nyomorúságban. Aztán én is csak olyan becsület, tisztességes ember vagyok, mint maga.

A nagysácos urat meghatotta egy ki-

cseit ez a beszéd. Tetszett neki, hogy becsület embernek titulálja az a szegény magyar, akivel történetesen összetalálkozott ott az éhes gyomru bevándoroltak kertjében, New Yorkban.

— Hát hiszen nem haragszom én, — szólott meg kis várta szelidebb hangon a nagysácos ur. — Akkor megkülönböztetem haragudnám, ha magának honfitárs több pénze volna, mint nekem és emehetnék valahová egy....

— Egy falatot enni? — vágott a honfitárs a nagysácos ur szavába.

— Enni?! — álmélkodott a nagysácos ur. — Olyan száraz a torkom, hogy majd megfuldok. Soká voltam oda. Hónapokig nem mutatkoztam a nagysácos előtt és az alatt a hosszú idő alatt mindig volt enni valóm. Még hozzá aránylag elég jó. De inni való, az nem volt egy korty sem.

Az ismeretlen bodi azt gondolta magában, hogy szegény nagysácos ur bizonyosan száraz kontriban dolgozott, hát nem csoda, ha kiszáradt a torka. Igen ám, de a nagysácos urnak úgy látszik, egy cent sincs a zsebében, neki meg magának sincs több egy fél tallérnál, hát kár azt meginni, mert akkor nem lesz mit enni. Az evés meg még is csak előbbre való, mint az ivás.

— No, mi lesz testvér? — nógatta a földit a nagysácos ur és már nem is állott a testvérenek szólni, mert hogy sejtette már, hogy a testvérenek van meg egy pár cent a zsebében.

Az egyszerű, szegény ember rendesen felül az uraknak és elég bolond, hogy még is csak hát rá az, ha tudja valakiről, hogy legalább valaha ur volt. Így volt ez ott a Fehér Kertben a mi magyarunkkal is. Sajnáta eleinte az utolsó fél tallérját, tudta, hogy bolondot cselekszik, ha elszízza most a nagysácos urral, hanem azért mégis azt gondolta, hogy Isten neki, eddig soha életében se tritolt még nagysácos urat, hát most megragadja az alkalmat és megtritolja ezt

a hirst. Ezt, akiről annyit olvasott már. Nem minden nap jut ő ilyen szerencséhez, mert a nagysácos ur még is csak nagysácos ur.

— Tudja mit, nagysácos ur — szólott a kis gondolkodás után a honfitárs. — Nekem van egy fél tallérom.

— Akkor induljunk, testvér, — felelt a nagysácos ur és már fel is kelt a padról és indult a legközelebbi szalon felé.

— De talán jó volna előbb valami harapni valót venni, mert ha mind megittuk a fél tallért, akkor nem lesz mit enni, — bölcsekedett a jó ember.

— Azt csak bizza rám, barátom, — nyugtatja meg az emberét a nagysácos ur — Enni valót mindig kaphat a szegény ember Amerikában a szakácsnéktől és házi asszonyoktól ingyen, de inni, azt ugyan nem. Hát csak menjünk előbb inni.

A bodi ment, de sehogya se fért a fejébe, hogy tudhatja a nagysácos ur ennyire a kéregetés mesterségét. A bányászok közt nem találhatta azt meg. Pedig ma naplénén élt eddig, amióta Amerikában élt.

Talán bizony, amióta eltűnt a világ elől, más mesterségre adta a fejét? Csak nem lett bom belőle, aki koldulásból, meg naplopásból élt?

No de majd megoldódik a nagysácos ur nyelve egy kis ital után és majd elmondja akkor, hogy volt ott ilyen sokáig.

Elérkeztek a legközelebbi szalónhoz és a bodi be akart oda menni.

— Ne ide, ne, — szólott a nagysácos ur, aki nem akart abba a szalomba menni, mert onnan már tegnap kidobták. — Menjünk csak tovább itt a strek mentén, aztán a törd leftben, ott jó sör mérnek és a pálinka is jó.

— Olrájt, — hagyta helyben a bodi, a ki maga is bányász volt, de bolond ésszel feljött New Yorkba és itt létört kötelelt. Olrájt, switchojunk hát balra.

A bányász testvér utolsó fél tallérja hihetetlen gyorsan lecsuszott a két szomjas torkon. És lecsuszott volna a nagysácos ur torkán még akár két tallér ára ital, csak lett volna még két tallér. De nem volt. No, de így is jó kedvre kerekedett és megoldódott a nyelve. Nem volt már olyan ráterít. Azok közé tartozott ő, akik bányászledek, ha kicsit italosak.

Hát a nagysácos asszony hogy van, mit csinál? — kérdezte a bodi ivás közben.

— Csak azt ne emlegesse, testvér, csak azt ne, ha velem jóban akar maradni, — tiltakozott a nagysácos ur. — Istennek hála, nem látam, amióta ellépett azzal az olaszszal. Nem is akarom látni, — hiszen öreg anyámnak csak beillett volna, de feleségemnek nem. És mégis ő csalt meg, az égetni való.

— Akkor hát nem együtt töltötték az az utolsó hónapokat, mióta maga eltűnt a világ szeme elől? — jegyezte meg a jó ember ártatlannal.

Együtt? Hát hogy töltöttük volna együtt? Hiszen ottan nem volt egy fehér cseléd se, testvér, — kacagott fel a nagysácos ur. — Még színét se láttuk egynek se. Nem bizony.

Sehogya se értette ezt a magyar, de csak csak nem akarta tudatosan zaklatni a vendéget. Azt még csak elképzelte, hogy valami száraz kontriban dolgozott az öreg, hogy itálnak hírt se hallotta hónapokon át, de micsoda Isten háta megettől bányaplé lehet az, ahol még csak egyetlen egy nő sem akadt? No, ő ugyan nem menne oda bányásznak. Nem ő.

— Valami nagyon messze eső helyen dolgozhatott a nagysácos ur, — vetette közbe a bodi.

— Nem én, — nevetett a nagysácos ur. — Itt voltam az egész idő alatt a közelben. Aztán hű maradtam itt is a szénhé. Egész nap szemet szüflittem.

— Akkor hát hol volt? — álmélkodik a bodi.

— Itt a szomszéd New Jersey állam fővárosában, Trentonban, — hangzik a felelet.

— Trentonban? De hiszen ott nincs szénbánya, — vélekedik a bodi.

— Bánya az nincs, testvér, hanem szüflizni való szén, az volt mindig sok is, — folytatja a beszélgetést a nagysácos ur.

Hát akkor mért jött el Trentonból, ha volt elég munka mindig? — évelődik a jámbor, becsületes honfitárs.

— Miért? Hát csak azért, mert megkegyelmezett a kormányzó, — vágja ki a nagysácos ur.

A kor...má...zó?!! Kiált fel a bodi ijedten. — De hát akkor hol szüflizt maga szemet egy télevig, nagysácos ur?

Hát bizony a szétprizonban, testvér, amit dutynak neveznek magyarul, hanem azért ne ijedjen meg tölem, mert nem becsületbe vágó dolog miatt kerültem én oda, — adja meg a magyarázatot a nagysácos ur. — Ugy történt, hogy vágott már a szívem vissza a majnába, hát felkapasz kodtam egy tehervonatna New Jerseyben, hogy azon majd eljutok Pennsylvániába. Alig hogy elindult aztán a trén, hát megliott egy bakter, kiáltott a kalauznak, megállították a trént, enged megfogtak és kiderült, hogy puszkaport szállítottak azon a vonaton So. Bethlehembe az ágyugyára. Igen ám, de kiderült az is, hogy én magyar vagyok, pláne magyar nagysácos ur, hát azt mondták, hogy azért kapasz kodtam a vonatra, hogy felrobantsam és mivel találak is a zsebében egy szál gyufát, hát el itélték egy évre. A felét leltem, aztán megkegyelmezett a kormányzó. Nohát testvér, azért nem hallottak felőlem ilyen sokáig.

— Az Isten éltesse a nagysácos urat, — szólott közbe a magyar szalons, aki végighallgatta a beszédet és elebe toltas whiskeys üveget a nevezetes férfinak.

Coloradoi, New Mexicoi és Wyomingi Kalauz

NAGY ÖRÖM A MUNKÁKOS KÖZT.

A coloradoi nagy sztrájk alkalmával történt, hogy Dr. Lestert agyonlőtték és a gyilkossággal 4 unió bányászt gyanúsítottak, akik azóta fogva is voltak. A munkásoknak sikerült kieszközölni, hogy más megében tartásuk meg a tárgyalást, ami igazságos ítéletet is eredményezett. A gyilkossággal vádolt bányászokat felmentették és ezek a sztrájk következtében kezdett perek egyik legmegerősebbje a munkások javára dült el.

SZTRÁJK LEADVILLÉN.

Sztrájk ütött ki hirtelen az elmúlt héten a leadvillei bányászok közt, akiknek nagyobb része, mint egy hatszáz, osztrák és magyar alattvalók. A sztrájk oka a bányászmunka komisszája volt és a helyzet annyira elmeresedett, hogy a hatóság közbe lépése vált szükségessé. Így is csak nagy ügyrel-bajjal tudták a zavarokat elsimítani és csak az osztrák-magyar konzul közbe lépésének köszönhető, hogy rövid munkaszünet után ismét helyre állott a béke.

50¢ Per Quart
100 Proof
Buck Creek
Old Kentucky Whiskey
Csak 50¢ egy kvar, 2.00 egy gallon a legfinomabb, legziesebb és legégszesebb ital, amit ön valaha ivott. Soha nem kapja ezt az italt másutt ilyen árban.
8 teljes pint Buck Creek\$2.25
16 fél pint Buck Creek\$2.50
Megfelel a pecsételt üveg minőségének
OSCAR BRIGGS
1518 Gennese St. Kansas City, Mo.

Alapítva 1875-ben
The First National Bank
Alapítke és felezet \$250,000.00
TRINIDAD, COLO.

Dr. Gottlieb
FOGORVOS
McCORMICK BLDG.
TRINIDAD, COLO.
Orosz árak, jótállás mellett

A. C. HILL RALPH G. WAYT
AUTO LIVERY
The Walsenburg Auto, Plumbing and Electric Company.
BICKELT IS JAVITUNK
Nyitva éjjel-nappal
Phone 46 F. 2.
WALSBURG, Colo.

Dr. W. N. HALL
FOGORVOS
A State Guarantee Bank felett.
WALSBURG, Colo.

Magyarok Figyelmébe!
MI FIZETÜNK ÖNNEK 4% KAMATOT
a pénze után, ha nálunk helyezi el. Látogasson meg minket.
THE COMMERCIAL SAVINGS BANK
TRINIDAD, COLO.

THE HOME HOTEL
Magyar Szálloda
Jó magyar ételek, tiszta szobák, barátságos otthon, a magyarok találkozási helye Dél-Coloradóban. Mindenféle utalgazdálkodással és táncszalon szívesen szolgát a tulajdonos.
Hunter József, Walsenburg, Colo.
Legelősebb autómobil szolgálat.
Telefon 184

PÉNZT KULDNK AZ OHAZARA
The First National Bank
of Walsenburg, Colorado.

Befizetett alapítke.....\$60,000.00
Főelőleg.....\$40,000.00
BIZTONSÁGI LETÁRTFIOKOK
TISZTVISELŐK:
Elnök:.....FRED. O. ROOF
Alelnök:.....JAS. B. DICK
Pénztárnok:.....R. L. SNODGRASS
Segédpénztárnok M. E. COWING

GABE FURPHY
TEMETKEZÉSI ÉS FUVAROSZÁLLALAT
Phone: 104 F. 2
WALSBURG, Colo.

Az egészség utmutatója.

A Magyar Bányászlap olvasóinak írja a Korona Gyógyszertár, az amerikai nagysácos patikája, 2812 East 79th Street Cleveland, Ohio.

Nyolcadik napja van annak, hogy a PÉDISIN, a lábellenő forgalomba került.

A Bányászlap több mint száz előfizetője használja már. Ezek legnagyobb része azok közül való, akik már használták a község egyetlen orvosát, a REMO kádas község orvosát és tudják, hogy amit a Korona Gyógyszertár, az amerikai nagysácos patikája hoz forgalomba és ajánl, az más, mint jó nem lehet. Ezért van a PÉDISIN iránt olyan általános érdeklődés, amelyen semmiféle más szer iránt még nem volt.

Arra a kérdésre, hogy kinek kell használni a PÉDISINT, csak egy felelet van: mindenkinek. Férfiinek, nőknek, gyermekeknek, öregeknek és fiataloknak egyaránt. Az emberi test a bőr likacsain keresztül a levegőből szívja magába egyik legfontosabb táplálékát, ennek legfőbb forrása a levegőből, az a testrészt elcsatnyul. Nem fordul legméltos ruházatot, hanem olyan, amelyet a levegő keresztül jár. Csak a lábunkat, dugjuk bele nap-nap után legméltos borsimába és cipőbe, csak a lábunk nem adjuk meg a szükséges táplálékot. És ennek következménye az, hogy a lábidegeket megfolytjuk, a lábidegeket elcsatnyulunk, a láb izmái kezd, elvesztik ruganyosságát, munkaképességét, tyuk szem, bütők nő rajta, felpuffad. A láb lassan-lassan meghal, megfullad.

Adjon életet haldokló lábának. Használja a PÉDISINT, a lábellenőt, mely nem enged, hogy a láb elfáradjon, hogy izmádjon, hogy

tyukszem, bütők nőjön rajta, hogy felpuffadjon. Ha még oly nehéz munkát is végez, ha egész nap talpon van, soha fáradtságot látni nem fog.

A PÉDISIN használata a lehető legkényelmesebb. Nem kell alkalmazni lábfürdőt, nem kell használni használatos kezelést végezni. A PÉDISIN az por, mely bádog dobozban van és rajta a szóró készülék. Reggel mielőtt munkába megy, szórja a PÉDISINT a készülékkel mindkét lábára. A PÉDISIN nem esik le a lábról, hanem azonnal rátapad és a bőr felszívja.

Egy nagy családi dobozzal \$1.00-ba kerül és csak a feltárolási és kiszárolási készlettel, a Korona Gyógyszertárban, az amerikai nagysácos patikájában, 2812 E. 79th St., Cleveland, O. kapható.

Minden más bajával forduljunk el a lap előfizetői bizalommal a patikához. Adv.

REZBANYAK VIDÉKEN.
Közi: Rácz József, michigani képviselőnk.

Nehéz idők járnak az Észak Michigan hőmérsékletétől rész-bányászok, a kemény tél következtében. Derékig érő hó fűti a földet és nemcsak, hogy nagy kényelmetlenségnek, de veszélyesnek is ki vannak téve az emberek, mert a nagy havak áramzavarokat idéznek elő. Az elmúlt héten két nap nem dolgozhattak a bányákban, mert képtelenség volt őrös vasúti kocsit kapni a telepre.

COLORADO MAGYAR BANYÁSZAI!

Uj év óta Colorado állam száraz lett
DE MINDENKIRENDELHET ITALT A SAJÁT HASZNALATÁRA.

EZEK A MI HIREZ TAYLOR & WILLIAMS
YELLOWSTONE WHISKEYEINK
Vágja ki a hirdetőt, jegyezze meg, hogy mielőbb hány gallont küldjek Önnek és küldje a pénzt a rendeléssel együtt Money Orderen. Biztonság, hogy italaimmal meg lesz elégedve.
.....gallon négy éves YELLOWSTONE gallonja\$3.25 \$.....
.....gallon öt éves YELLOWSTONE gallonja\$3.75 \$.....
.....gallon hat éves YELLOWSTONE gallonja\$4.25 \$.....
.....gallon hét éves YELLOWSTONE gallonja\$4.75 \$.....
.....gallon nyolc éves YELLOWSTONE gallonja\$5.25 \$.....
YELLOWSTONE BONDOLT, PECSÉTELTE ÜVEGBEN,
4 TELJES QUART\$5.00 \$.....
H. M. H. MONOGRAM gallonja\$2.50 \$.....
IRJON TELJES IRÁJYÉKÉRT SOR, BOR ÉS PÁLINKÁRÓL.
Rendeléseket azonnal szállítunk.

NEV
BOX, VAGY UTCA
PLÉZ
VÁGJA EZT KI ÉS KÜLDJE DE KÍTOLVÁ

Wyoming Commercial Co.

Box 924, 303 West Lincoln Highway, CHEYENNE, WYO.

-Hazai hírek-

BACSBODROGMEGYE.

Zombor városának közegészségügyi viszonyai nem elég kedvezők. A ragályos gyermekbetegségek száma decemberben 31 volt, 75 halálalattal szemben, a születések száma csak 28. — Az egyenesedő bevétel a múlt évvel szemben 32.000 koronával kevesebb, a közgazdasági bizottság ülésén, a hol a jelentéseket előterjesztették, Purgly Sándor dr. főispán elnökölt.

Az orosz vörös kereszt küldöttség utja. Az orosz Vöröskereszt két küldötté Maslenikova asszony és Myliusán alezredes, a minap Szabadkán jártak. Tolmácsuk és vezetőjük Gyarmathy főhadnagy volt. A misszió nagyon meg volt elégedve a szabadkai orosz foglalkoztatással, majd a vizsgálat után Szabadka város hatóságos ábróddal kedveskedett nekik s a se. Az idej termésk biztosítása ér-

magyar életből jözúien ettek. Főleg a hadizemlék izlették az orosz hölgynek, aki emlékül magával vitt huszonöt darabot s kijelentette, hogy azokat Oroszországban, mint a "kiehezottelt" Magyarország ékesen szőlő áfofátát fogja megmutatni. Keskemétről almákat vitt el. Ott történt meg vele, hogy megkérdezte az egyik orosz fogolytól orosz nyelven:

— Hogy hívnak?
— Jelentem alásan, Kovács Mihálynak, — felelte magyarul.
— Én nem értem. Beszélj oroszul, — szólt a nővér.
— Jelentem alásan, én nem beszélek többet oroszul. Én ezután magyarul leszek.

Az orosz asszony elszápadt, de nem válaszolt az orosz fogolynek.

BIHARMEGYE

A nagyszalontai gazdák gyűlése. Az idej termésk biztosítása ér-

dekében megkezdődött a nagy előkészítő munka. A nagyszalontai Gazdakör választmányja határozata érdekében az összes szalontai gazdákat nagy értekezletre hívja össze, amelyen a tavaszi mezőgazdasági munka programját megállapítják s megtárgyalják, hogyan lehet a nagy munka-elvégzésére a szükséges munkasort biztosítani.

Uj postaigények. Bihar vármegye Kománfalva községében Kománfalva elnevezéssel működött és 1915. évi május hó 26. óta ideiglenesen szünetelő postai ügynökség folyó évi február hó 1-én újból életbe lépett.

Baleset a vadászatban. Margittán Fráter József géptulajdonos vadászat közben súlyos baleset érte. Fráter József Keszthelyi László utbiztossal a minap délelőtti vadászdívdvadászatra indult. Vadlész közben Fráter József egy közelédd vadászott vett célba, a golyó azonban eltervezette célját. A vadászó letépette Frátert, de

amikor a vad másodízben akart rágrani, sikerült a vadásznak lögyveret a vad szájába nyomni. Ezzel időt nyert Fráter József, mert a kutyák és kopók a vad ordítására előrohantak és lehúzták Fráterrel a vérengző állatot. A vadőrök aztán végeztek a vaddal. Fráter József a lábán súlyos sérüléseket szenvedett.

CSONGRADMEGYE

Megölte a fiát. Tavaly novemberben két heti szabadságra jött haza Szegedre Fehér András közhonvéd. A viszontlátás öröme az egész családot: az apát, az anyát és a fiu holtrészegre itták le magukat, végül öszszeverekedtek. Az öreg Fehér András a feleségét kezdte verni, mire a fiu anyját védelmezte, fojtogatni kezdte az apját. Az apa szorongatott helyzetében előrántotta bicskáját és tövig fia mellébe szúrta, a kinek éppen szívet járta át a kés és néhány pillanat alatt kiszívta. A szegedi kir. törvényszék a gyorsított bíróvádi eljárás szernt tárgyalta a

minap a bűnügyet és bár az ügyész a legsúlyosabb büntetés kiszabását kérte, a törvényszék dr. Némény István védelme alapján csupán 6 hónapra börtönre ítélte az öreg Fehér Andrást, a fia gyilkosát.

Öngyilkossági kísérlet a szegedi Csallagbörtönben. Mandl Zeigmond makói milliomos, nagykereskedő, a kit a múlt év októberében a szegedi törvényszék csaláért hét évi börtönre ítélte, a szegedi Csallagbörtönben a szájába lött. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Mandl elítélése még nem jogerős. A Kuria most kezdi tárgyalni ügyét. Mandl a Csallagbörtönben vizsgálati fogságban volt, saját kétségén ékeztet és hetenként egyszer látogatott fogadhatott s irodájában dolgozhatott. Először azt vallotta, hogy a revolver táskájában volt, majd azt állította, hogy a kezében volt bevarva, később azonban megtagadott minden felvilágosítást. Az ügyészség szigorú vizsgálatot indított, mivel kétségtelen, melyből azonban szembesítésen felépült a az utóbbi idő-

csempésztek be a börtönbe Mandlhoz.

ESZTERGOMMEGYE.

A szalmatolvajok bosszúja. A köbülküti plebánus földjét Luczenbacher Pál kismuszai birtokos bérlő és a szalmát a falu határában tartja. A szalma azonban erősen fogyott, mert ismeretlen tettesek szekerszármá dezmálták. Ezért a tulajdonos azt egészen eladta. Az így kijátszott tolvajok erre egyszeren felgyújtották az egész szalmát. A vevő így már csak a biztosítási kárt kapja.

GOMORMEGYE

Hósi kitüntetés. Káposztás Pál a rosnói szül. bányamérnök hallgató, tűzérzést, Káposztás Pál fiát, az ellenség előtt tanult bator és vitéz magatartásának elismerésül a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. A kitüntetett hős résztvett a szerbiai nagy offenzívában és a Dunán való átkelés alkalmával súlyos sebet kapott, melyből azonban szembesítésen felépült a az utóbbi idő-

ben hosszabb ideig szülei házában tartózkodott.

Katonai előléptetések. Lukács Géznak, a vármegye alispánjának két tüzérszázós fiát, Lukács Bélát, a ki a 6-ik tábori tarackezredhez és Lukács Endrét, a ki a 3-ik honvéd tüzérezredhez van beosztva, az újévi kinevezések alkalmával a királyi hadnagykákká nevezte ki.

Kőszegyei kinevezés. Az igazságügyminiszter a Kabinai János dr. elhunytával megüresedett nagybírói kir. kőszegyei állásra Fabinyi Lóó dr. kolozsvári kir. kőszegyei helyettesét nevezte ki.

Halálhírek. Barátosi Tóth Gyula nyug. vasuti főellenőr Rozsnyon meghalt, hosszas betegség után, 62 éves korában. Halála nagy részvétet keltett. A gyászhalál Rák László ref. lelkész mondott beszédet a temetésen. Elhunytát gyermekei és a nagy rokonságon kívül barátai és tisztelői igaz szívvel siratták.

Segítsünk a haza-védő testvéreknek!

Nézzétek e képet, figyeljétek meg, hogyan szolgálhatjuk a hazánkat, hogy segíthetünk a hazavédő testvéreknek a küzdelemben. A Hadi-Kölcsön árán ágyút és muniációt vesz a magyar kormány és a mi hazaküldött dollárjaink erőseké teszik a küzdő katonákat. Talán minden 100 koronás hadikölcsön egy magyar katonatestvér életét menti meg. Van-e köztetek, amerikai magyarok, csak egyetlenegy is, aki sajnálja a pénzt a Hazától, aki nem mer kölcsönözni a mi országunknak?

Amerikai magyarok, jegyezzetek hadikölcsönt! - Mindenki vegyen amennyit tud, de vegyen!

1000 korona ára \$130.00 ✱ 100 korona ára csak 13.00 ✱ 10.000 korona ára 1300 dollár

Es vegyék meg a hadikölcsönt a lentebb jelzett bankároknál, akik évtizedek óta szolgálják a magyarságot becsülettel, akiket nem segít senki pénzzel és befolyással, akiknek tisztességes nevével ti már ismeritek, akik benneteket becsülettel kiszolgálták. — Tehát csakis nálunk jegyezzetek az új Hadi-kölcsönre.

A hivatalos jegyzést a következők eszközlik:

JOHN NÉMETH bankár
395 Broadway
és 1507 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.
150 Second Street
PASSAIC, N. J.

JOHN RIZSAK
Pénzüldő és hajóügy irodája
127 Second Street
PASSAIC, N. J.

NYERGES BROS.
hajóügy és pénzüldő irodája
1788 Wright St.
CLEVELAND, O.

J. DUSCHINSZKY
2100 W. Jefferson Avenue
DETROIT, MICH.

ROBOTKAY NANDOR
Pénzüldő és közjegyző irodája
1683 Wright St., CHICAGO, ILL.

John G. Santa Co.
Foreign Exchange Bank
Cor. Russel and Frederick Streets
DETROIT, MICH.

Stephen F. Payer,
McADOO, PA.

Citizens National Bar
Foreign Department
P. A. KAIL, Manager
CONNELLSVILLE, PA.

KISS EMIL, bankár
133 Second Ave.
NEW YORK, N. Y.
Alapítva 1898-ban.

RIZSAK MIKLÓS
bankár
CARTERET és CHROME, N. J.
Roosevelt mezőváros

A. METZNER
Metzner Bldg. West 25th Str.
CLEVELAND, O.

H. WINDT & Co.
PITTSBURGH, PA.

JOS. ROTH & SON
Bankers
McKEESPORT, PA.

FUCHS ARMINNE
pénzüldő irodája
13 French St.
NEW BRUNSWICK, N. J.

GROZA GABOR
1125 So. Main Street
AKRON, O.

Állami Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank
1935 Milwaukee Ave.
CHICAGO, ILL.

HUGO LEDERER
bankháza
55 Avenue B
NEW YORK, N. Y.

A. J. NEUBAUER
bankár
972 Manhattan Ave.
BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH PEARL
bankár
319 E. 3rd Str.
SO. BETHLEHEM, PA.

A. Greens, International Exchange Bank
NEW CASTLE, PA.

VICTOR E. FAITH
122 and 124 Chestnut Street
JOHNSTOWN, PA.

LEOPOLD GYULA
1818 W. Dakota Street
DAYTON, OHIO.

John Philipovic
3610 North Broadway.
ST. LOUIS, MO.

STEINER BROS
Államilag engedélyezett bankháza
927-5th Ave.
NEW KENSINGTON, PA.

JACOB KUPSKY
593 Monroe Street
W. BERWICK, PA.

RUTTKAY JENŐ
106 Ave. B.
NEW YORK, N. Y.

EMIL GERMANUS
97 Mercer Street és 214 Ferry Str.
NEWARK, N. J.

JOS. L. SZEPESSY
9117 Buckeye Rd.
CLEVELAND, OHIO

CHASZAR VASS & CO
BONDSTOWN, VA.

HENRY. C. ZARO
magyar bankár,
1 Third Ave., Cor. 7th Street
NEW YORK, N. Y.

M. Fodor
Pénzüldő, hajóügy és közjegyző irodája
422 S. Chapin St.
SO. BEND, IND.

J. J. Steinbrecher's
Foreign Exchange
110 New York Street
AURORA, ILL.

EUGENE KLEIN
108 Center St.
MASSENA, N. Y.

JOHN KISS, Banker
NORTHAMPTON, PA.

JOHN BALLA & SON
2332 W. Jefferson Avenue
DETROIT, MICH.

SCHWABACH és FIA
1347 First Ave.
NEW YORK, N. Y.

JOHN NAGY & SON
2012 Front Street
TOLEDO, OHIO.

A. J. DURCHINSKY
Steamship Ticket Agency
LOGAN, W. VA.

LOSITZER & ENGEL
336 W. Federal Street
JOUNGSTOWN, OHIO.

Dobói Dobay Károly
5820 Buckeye Road
CLEVELAND, OHIO

HANNA & VARNUSZ
1708 So. Broadway
ST. LOUIS, MO.

Joseph Eskowitz
Banker
LYNDORA, PA.

NYITRAY & POKORNY
85 French St.
NEW BRUNSWICK, N. J.

H. BLANKFIELD
GALVESTON, TEX.

LOUIS CSIPÓ
477 State Street
PERTH AMBOY, N. J.

DEZSŐ JÁNOS
bankár
333 Hancock Ave.
BRIDGEPORT, CONN.

EMERY KARDOS
230 Warren Street
HUDSON, N. Y.

S. LOEWITH & Co.
Branch Office: 340 Hancock Avenue
Manager: Frank Bölschday
BRIDGEPORT, Conn.

International Banks
C. V. HAMORY
JOUNGSTOWN, OHIO.
K. YOUNGSTOWN, OHIO.

DAN POLOSCHAN
775 Franklin Street
DETROIT, Mich.

JACOB GOLDBERGER
432 State Street
PERTH AMBOY, N. J.

I. KLAWIER
413 Helen St., McKees Rock, Pa.
667 Preble Ave.
N. S. PITTSBURGH, PA.

FRED ERNST
ARMO FOREIGN CLUB
MIDDLETOWN, O.

TÓTH GYÖRGY
Bankár
602 S. Chinn Street
SO. BEND, IND.

Jó bor! Jó egészség!

Ha igaz jó, tiszta bort akar, tisztességes áron, egy rendeltetvényes a természetből. Legelőször is a saját érdekét nézze és az az érdeke.

Ohio Claret Vörös Bor (villósos) (tíz) tiszta üveg bor, egy 46-50 gallonos hordóval \$15.00.

Régi Vörös Borok hordóként \$17.00, \$20.00 és \$25.00.

Tiszta Fehér Borok \$17.50, \$20.00, \$22.50 és \$25.00 hordóként.

Ugyazint jó pálinkák és egyéb italok mindenféle választékban.

Mindenüvé szállított az Egyesült Államokba. — Rendszeresen teszik a pénzt beküldeni, vagy ha akarja, a banknál fizetni, mikor az áru önökbe megérkezik.

Kérjen ingyenes árjegyzéket.

THE SCHUSTER COMPANY
CLEVELAND, O.

KÖNYVEK

Bűnös-e vagy ártatlan 3 köt. \$3.00
Csempészgróf a leánya 3 köt. \$3.00
Király nevelben ... 4 köt. \$3.00
Lennél a kegyelem ... 4 köt. \$3.00
Prelátus kincse ... 3 köt. \$3.00
II. Rákóczi Ferenec ... 3 köt. \$3.00
Vörös árcsók ... 4 köt. \$3.00
Pesti hőhő ... 5 köt. \$3.50
Világörök rejtelmei 3 köt. \$2.50
Börtön rejtelmei ... 3 köt. \$2.50
Elrabolt leány kalandjai ... 1 köt. \$1.50
Nagy Menek Napár (1916) ... \$1.00
Magyar Vértanúk könyve ... \$2.00
Pesti néma koldus ... \$0.40
Tűlök néma homálya ... \$0.40
Ki a gyilkos? ... \$0.40
Bosszút álltak rajtok ... \$0.40
Bogár Imre ... \$0.16
János Vitéz ... \$0.20
Magyar-Angol, Angol-Magyar szótár ... \$0.50
Angol nyelvtan ... \$1.00
Bisonfi Sándor: Magyar-Angol rész ... \$1.50
Angol-Magyar rész ... \$1.50
Pénzügyes rendeléssel együtt ezen címre küldendő:

Bacsó József
6 ALBANY ST.
NEW YORK, N. Y.

Dr. RICHTER'S Pain Expeller

Csúsz, köcsvény, rheumatismus, idegesség, izület- és izom-merevség, hűlés, gége, torok-fájás és fogfájás ellen.

Itt van az eredeti csomag képe, a hogy azt árusítják. Ne fogadjon el csomagot, ha nincs rajta a HORGONY védjegy.

Kapható minden patikában 25 és 50 centért és a készítőknél.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK, N. Y.

Érik már

TAJTEK PIPA SZIPKA
CSAK AKKOR VALÓDI NÁZAI
HA NYITRAJ- FELE!
KERJEN NAGY KEPESE -
ARJECYZEKET.
EMIL NYITRAJ -
77 FIRST AVE. NEW YORK
N. Y.

KISHIRDETÉSEK ÁRA.

ELADÓ híreket vagy hirdetőket soronként 15 cent.

HÁZASSÁG és nyitári kölcsönök soronként 25 cent.

TÁRSULATOK bányászokat kereső hirdetései: inchenként \$1.50.

Calumet és az egész Michigan állam északi részében Rác József testvér Kearsarge, Mich. képviseli lapunkat. Fel van jogosítva előfizetések felvételére.

MOLDOVÁNY GYÖRGY bajtárs Martini Ferry, O. és vidékén képviseli a Magyar Bányászlapot. Fel van jogosítva előfizetések felvételére.

Külföldiekhez.

Értésítés, tandíj és utmutatás ingyen.

Jöjjen személyesen vagy írjon.

BEVANDORLÁSI TUDAKOZÓ INTÉZET

240 East 79th Street,
a 2-ik és 3-ik Ave. közt, New York.

Alkalmazást talál az állami munkaközpont hivatali közbenjöttével.

Hivatalos órák: naponként d. u. 3-tól est 10-ig. Vasárnap és ünnepeken d. e 10-től déli 12-ig.

Bányászok Pénzküldői

Feltesse a pénzét New Yorkba küldeni továbbítás végett, amint által csak két-három napi késedelemet okoz. Teljes felelősség mellett a legelőször és legelőször küldjük pénzét és készletét Önnek a nyugtát az átvevő sajátjának aláírásával.

Írjon meg ma pénzküldő ivert.

VIRGINIA LEGISMERTEBB ÉS LEGJOBB MAGYAR PÉNZKÜLDŐI

KÖZJEGYZŐI és jogi, mint katonai ügyeket szakaszi elintézik. Meghatározásokat, szerződéseket, kötelevényeket, valamint minden fajta okmányokat kiállítanak és konzuli hitelesítéssel ellátják.

EGYEDÜLI ILYFAJTA IRODA VIRGINIA ÁLLAMBAN ELVUNK: PONTOS ÉS BECSÜLETES KISZOLGÁLAT.

Tanácsokkal mindenkinek ingyen szolgálunk.

Pontos cím:

Császár Vass és Társa
Bondtown, Virginia.

Jakab Lajos jelentkezék

Jakab Lajos, aki aszólott Filberten, W. Va. tartózkodott, és onnan elköltözött, szíveskedjék aszommal írni a charlestoni magyar konzulhoz (Imperial and Royal Austro-Hungarian Vice-Consulate, Charleston, W. Va.), mert elhunyt sógora, Alajos Ferenec kárterítési ügyében kívánnak vele érintkezni.

Jakab Lajos annak idején McAlpine készült Filbertől, de ott a konzulátus nem tudta őt megtalálni. Feltérjük Jakabot vagy a róla tudókat, szíveskedjenek aszommal írni a fenti címre.

Dr. L. F. Lawson
FOGORVOS.
A magyarországi szíves pártfogását kéri
Williamson, W. Va.

Dr. J. B. Jones
FOGORVOS
Norton, Va.
Kéri a magyarok pártfogását.

BESZÉLGŐPÉ ÉS HANGLEMEZ
SZÜKSÉGEITEIT RENDELJE
Sommer Sándor
GRAMAFON ÉS ZONGORA
KERESKEDÉSÉBŐL

2225 Franklin Ave.
St. Louis, Mo.

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK MAGYAR HANGLEMEZEKBŐL — KÉRJE TARTALMAS ÁRJEGYZÉKEMET.

Fisher Lajos barátomat keresem. Kérem őt vagy a róla tudókat, szíveskedjék velem címet tudatni. Stephen Megyesi, Box 143, Lore City, Pa.

Keresem Szabó Sándor, Haves megye, bűnös-életű magyar, aki nemrég Colorado-ban járt, kérem írja-e címre: Joe Hunter, Walsenburg, Colo.

Dr. W. H. Spewer
FOGORVOS
NORTHFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

Papp Ferencné

Egyetli házhoz, sapka, arany- és szalag jelvény, vállszalag és egyetli kalap készítő.

Mrs. FRANK PAPP
332 East 18th Street
NEW YORK.

Beszélgőpé és Hanglemez

Alapítottát 1904 évben. Telephone: Seely 2968.

FARM 16 és háromnegyed akkeres, felső részben felépítve, három szobával, lakóházzal, egyenes talajon. North Carolina államban eladó. A vasúti állomástól 1800 yardnyira van, hasonló községekben vannak az üzletek és az iskolák. Ára 900 dollár, vagy 850 dollár készpénz. Mellette egy 10 akkeres farm (többéves föld) 350 dollárért asztalán eladó. Bővebbet a tulajdonos ír. John Moiser, P. O. B. 473, Holden, W. Va.

NÉMETH ANTAL
ajánlja a magyaroknak figyelmébe egyedüli restaurációját a 6-os bányában.
GARV, W. VA.

Pénzküldés MAGYARORSZÁGBA
az American Express Company által, legelőször és legelőször naponta ártalommentes.

A KÉZBEVÉTELT BIZTOSÍTOM

Anton Cifaldi
Second Street, Dillonvale, O.

Eredeti hat-százalékos Magyar Nemzeti Hadikölcsön
kötvényeket nálunk
100 korona \$13.00-ért
VASAROLHAT.

Hajós Mihály és Harató József jó barátaimat. Tarackózy Bálint, Gégény Elek és Rémás József keresztkománát, igen kérem, tudassák velem címetek. Kérlek a magyarok, a kik tudnak rólok, szíveskedjenek velem tudatni egy postakártyán. Cím: Joseph Kállay, P. O. B. 75, Sennels, Pa.

Dr. Weinberger
KÖRHÁZI FOGORVOS
a wheelingi magyar körház képviselője, nem és női betegségekre szakosodott.

Visszatér szülőföldjére, Röntgen sugárakkal történik. Irodai órák: 1-4 és 6-8-ig, vasárnap délután 10-12-ig.

Videki betegeket is megfogadott: Iroda: Quarter Saving Bank épületében, a B. and O. állomás mellett, 16-18 és Market Street.

WHEELING, W. VA.

Dr. D. B. AKERS
FOGORVOS
Justice épület, a Leader Store felett
LOGAN, W. VA.
Kéri a magyarok pártfogását.

Gyűjtemények az eredeti hadikölcsön kötvényeket adják át, és ezért minden vásárlóval szemben teljes felelősséget is vállalunk. — Kívánatra az eredeti kötvényeket bármely ó-hazai címre kézbesítjük. — Pénzküldés az ó-hazába a Magyar Királyi Postatakarékpénztár útján teljes felelősség mellett a legelőször napi ártalommentes. — A címzett sajátjának aláírásával ellátott postai hivatalos igazolási szelvényt minden pénzküldésnek kézbesítünk. — Kívánatra a Magyar Királyi Postatakarékpénztárról, vagy bármely ó-hazai bankról betétek elhelyezünk és a betét-könyveket kibocsátjuk és itt kézbesítjük. — Takarékbetétek gyűjteményeiket kezelnek és felmondás nélkül visszafizetnek. Kérjen árjegyzéket a West legelőször és legelőször bankházától.

Eladó farm. Hátvanhárom hold, a többi erdő. Szép nagy gyümölcsös kert, szőlővel. Van a birtokon szép ház, látnivaló, és minden szükséges melléképület. Magyar farmerok szomszédságában, előháza közelében, ahol munkát is lehet tényleg kapni. Ára egyszer száz dollár. Cím: Tiffner Antal, Box 7, Flat River, Mo.

Dr. L. L. BELCHER
Main Island Creek Coal Co. FOGORVOS
WELCH, W. VA.
Irodám a Welch Drug Store felett van.
A környékbeli magyarság pártfogását kéri.

A. R. VASS
BONDTOWN, Va.
Egyedüli magyar közjegyző Clinchfield vidékén.

100 korona csak \$13.00
Fekete József és Fia Bankháza

SAJÁT ÁPOTÉSEKEN.
1957 GRAND AVE. (Corn. Rubey Str.) CHICAGO, ILL.
FIKOK-IRODA BURNSIDE-ON:
Fekete és Kassay
9351 COTTAGE GROVE AVE.

Férhez menne 19 éves, tisztességes szőke lány, akinek 400 dollár megtakarított pénze van, tisztességes 25-30 évnél nem idősebb munkahelyre. Nem pénz és gazdaságot, csak becsületet és tisztességet akar. Magyar legény keresek magának. Cím: Szőke lány, c. o. Magyar Bányászlap, 214 E. 13 St., New York.

Magyar bányászok!

HA SERVOTÓRE vagy HASKOTÓRE van szüksége, ne forduljon idegenhez, hanem írjon nekünk magyarul. Aknek dagasztás, vizelés, rheumatismus van, az viseljen gummi harisnyát, aknek gyenge a szervezete, szakadása vagy sérve van és erős munkát végez, annak feltétlenül SERVOTÓRE KELL.

HORDANNA. Írjon hozzám mindenki képes árjegyzékért és kimerítő magyar felvilágosítást.

Minden szervotót jóállás mellett szállítunk.

P. Wolf & Company
70 Avenue A, New York, N. Y.
FIOKÉZLET: 1409-3rd AVE., 84 és 85-ik utcák közt.
Telefon: Lenox 2335. (Eszőlő P. H. Franchise).

JOHN L. LENGVEL
Trauger, Pa.
a magyar bányászok 10 éves pénzküldője.
Hajójele és füzetvétel, ahol minden bányászknak való cikk kapható.
Ne felejtse, hogy az minden ügyfelünknek karácsonyra szép ajándékot szoktam adni az ajándék szelvényemért.

Olcsó pénzküldés
JÓTALLAS ÉS BIZTOSÍTÉK MELLETT
100 korona csak \$13.00
A. J. Durchinsky Box 132 Logan, W. Va.

Régi bank. Új név.

Zavarok, félreértések és ezekből kifolyó kellemlenségek folytán, melyek ezen

Roth's State Bank
mostani elnevezése által okozta lettek; Pennsylvania állam Bankügyi Osztálya megengedte, hogy ezen állami, az állam felügyelete és ellenőrzése alatt álló bank neve megváltoztassák

Pittsburgh State Bank-ra

A bank ugyanazon vezetés alatt marad, mint eddig, és ugyanazon ügyeket fogja végezni, mint eddig. Ugyanis fog PÉNZKEZLET küldeni Európa összes országába gyorsan, biztosan és rendes piaci áron.

PÉNZKEZLET elfogadni betétül a fizetési kamatozat felvételként.

HAJÓJEGEKET árulni Európába és Európából.

KÖZJEGYZŐI és JOGI ÜGYEKEKET elintézn.

Eddigi pártfogókat köszönné, ajánlja magát a tisztelt község további becses jóindulatába ezen állami felügyelet és ellenőrzés alatt álló állami bank.

Pittsburgh State Bank
110 Smithfield St.
Pittsburgh, Pa.
JACOB ROTH, elnök.

PÉNZT MOST KÖLDJÖN:
100 Kor. \$13.00

JACOB ROTH, a bank elnöke kívánja a bank tisztelt üzleti barátai tudomására adni, hogy a Pittsburghban semmi más bankkal, pénzküldő, vagy hajójele ügyünkkel, közjegyző tördővel, vagy más üzlettel összeköttetésben nincs.